

รัฐสภาสาร

เรื่องในเล่ม

การเยือนของคณะผู้แทนรัฐสภา สาธารณรัฐประชาชนจีน	1
คำปราศรัยของพลอากาศเอก หะริน หงสกุล ประธานรัฐสภาในงานเลี้ยง	2
นายกรัฐมนตรีคนที่ 16	9
ประกาศแต่งตั้งรัฐมนตรี	12
คำปราศรัยของนายกรัฐมนตรี ต่อประชาชนในโอกาสเข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรี	15
คำแถลงนโยบายของรัฐบาล	19
พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี ภาคพระราชบัญญัติ	43

วัตถุประสงค์

- ๑ เพื่อเผยแพร่ระบอบประชาธิปไตย
- ๑ เพื่อเสนอข่าวสารวิชาการในวงงานรัฐสภา และอื่น ๆ ทั้งภายในและต่างประเทศ

พันเอก สงวน คำวงษา	เป็นผู้ดำเนินการ
ร้อยตรี ปณิธาน เลิศฤทธิ์	เป็นผู้ช่วยผู้ดำเนินการ
นางสาวบังอร อิมโอชา	เป็นบรรณาธิการ
นายภราดา บุรณศิริ	เป็นผู้ช่วยบรรณาธิการ

นายอาสา ทวีพยอมน์	ประจำกองบรรณาธิการ
นายประยูร สตาเขตร์	ประจำกองบรรณาธิการ
นางพรรณ ห่มพยัคฆ์	ประจำกองบรรณาธิการ
นายบุรีรักษ์ นามวัฒน์	ประจำกองบรรณาธิการ
นางสาวกอบกุล ศรานนท์	ผู้จัดการและสมุหบัญชี
นางสาวกาญจนา กาญจนวิทย์	หัวหน้ากองบรรณาธิการ

- กำหนดออก เดือนละหนึ่งฉบับ
- อัตราค่าบำรุง
ปีละหกสิบบาท
ครึ่งปีสามสิบบาท
- การเงินและการบอกรับ
ส่งเงินล่วงหน้าในนามผู้จัดการ
สำนักงาน โดยเช็คไปรษณีย์ หรือ
ธนาคาร สั่งจ่าย ณ ที่ทำการ
ไปรษณีย์ ดุสิต
- ส่งเรื่องลงรัฐสภาสาร
ส่งให้บรรณาธิการหรือ
ผู้ช่วยบรรณาธิการ
ที่สำนักงาน

- สำนักงาน ตั้งอยู่ที่สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา บริเวณพระที่นั่งอนันตสมาคม กรุงเทพมหานคร
โทรศัพท์ ๒๘๒๖๑๘๑-๒๘๒๖๑๘๑ ต่อ ๒๓๐
- สำนักงานเลขาธิการรัฐสภาเป็นเจ้าของ
พิมพ์ที่โรงพิมพ์กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา โทร ๒๘๒๖๑๘๑ ต่อ ๒๓๑
นายแก้ว ห่มพยัคฆ์ ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา โทร ๒๘๓๘๖๖๖

บทบรรณาธิการ

รัฐสภาสารเล่มนี้ได้นำเอาเรื่องที่น่าสนใจ และควรที่จะติดตามมาลงหลายเรื่อง
อัน อาทิเช่น โปรดเกล้า ๆ แต้กตั้ง พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี
พร้อมทั้งแต่งตั้งรัฐมนตรีทั้ง ๓๗ คน และได้รวบรวมคำแถลงนโยบายของรัฐบาล
รัฐสภาลงพิมพ์ประกอบไว้ด้วย ทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการที่ท่านผู้อ่านจะได้คิด
ผลงานของรัฐบาลต่อไป นอกจากนี้ ได้นำคำปราศรัยของ ฯพณฯ ประธาน
สภา พลอากาศเอก หะวัน หงสกุล พร้อมทั้ง ฯพณฯ มาตามเต็ง ยิงเขา ที่กล่าว
งานเลี้ยงรับรองที่รัฐสภาจัดขึ้นให้เป็นเกียรติแก่ ฯพณฯ มาตามเต็ง ในวันที่ ๖ กุม
พันธ์ ๒๕๒๓ นี้ มาเสนอต่อท่านผู้อ่านอีกด้วย

๑๖๕ ธันวาคม

การเยือนของคณะผู้แทนรัฐสภา

สาธารณรัฐประชาชนจีน ระหว่างวันที่ ๕ - ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๓

ฯพณฯ มาตม เต็งยงเซา ภริยาอดีตนายกรัฐมนตรีโจว เอินไหล แห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ได้นำคณะผู้แทนรัฐสภาประชาชนจีน รวมหนึ่งคณะ ๒๑ คน มาเยือนไทยตั้งแต่วันที่ ๕ - ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๓

ฯพณฯ เต็งยงเซา เกิด พ.ศ. ๒๔๙๖ ที่อำเภอซินหยาง มณฑลเหอหนาน ศึกษาชั้นต้นที่โรงเรียนสตรีในซินหยาง ทำเรื่องการศึกษาระดับสูงจากโรงเรียนในปักกิ่ง ชอบศึกษาวิชาวรรณคดีและการประพันธ์ สมรสกับ ฯพณฯ โจว เอินไหล พ.ศ. ๒๔๖๖ ไม่มีบุตรด้วยกัน ขณะนี้มีความสำคัญเป็นลำดับที่ ๑ ของประเทศและเป็นสตรีที่มีตำแหน่งทางราชการอาวุโสสูงสุดของจีนได้ดำรงตำแหน่งสมาชิกไปถิคมบุโร รองประธานสภาผู้แทน รองประธานสภาที่ปรึกษาการเมืองแห่งชาติ

คณะที่มาเยือนประเทศไทย ประกอบด้วย ผู้แทนรัฐสภา ๖ คน คือ นายหยัง ยิงเหรน นายหวัง ยู่ผิง นายเถียว เหน่ยบซื่อ มาตมหลิน หลันหยิง นายโหว ซื่อเค่อ นายเซ่งจิ้น ถัวซังเจียนซัน มีผู้ติดตาม ๕ คน ผู้สื่อข่าวและช่างภาพ ๕ คน การเยือนนี้เป็น การเยือนตอบแทนการเยี่ยมชมของประธานรัฐสภาไทย เดินทางถึงท่าอากาศยานกรุงเทพฯ โดยเครื่องบินพิเศษของสาธารณรัฐประชาชนจีน ในวันอังคารที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๓ เวลา ๑๕.๔๐ น. โดยมี ฯพณฯ พลอากาศเอก หะวิน หงสกุล ประธานรัฐสภา และคุณหญิง สว่างจิตต์ หงสกุล พร้อมด้วยผู้มีเกียรติอื่น ๆ ให้การต้อนรับ ณ ลานบิน และในวันพุธที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๓ เวลา ๑๗.๒๐ น. ฯพณฯ มาตมเต็งยงเซา และคณะ ได้เยี่ยมชมการระดมพลอากาศเอก หะวิน หงสกุล ประธานสภา และคุณหญิง สว่างจิตต์ หงสกุล โดยมีรองประธานสภาและประธานคณะกรรมการ คณะต่าง ๆ ทั้งสองสภา ร่วมต้อนรับ และสนทนา ณ ห้องรับรองที่รัฐสภาในเวลา ๑๘.๐๐ น. ฯพณฯ ประธานรัฐสภาและคุณหญิง ฯ เป็นเจ้าภาพเลี้ยงอาหารค่ำ เพื่อเป็นเกียรติแก่รองประธานสภาประชาชนแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนและคณะ ณ ที่รัฐสภา

LIART

จตุพร มาคาม เค็ง ชิง เซา เดินทางมาถึงรัฐสภาเวลา ๑๘.๓๐ น.

ประธานรัฐสภาถวักคำปราศรัย

LI RT

Legislative Institutional Repository of Thailand

คำปราศรัย

ของ พลอากาศเอก หะริน หงสกุล ประธานรัฐสภา
ในการเลี้ยงเพื่อเป็นเกียรติแก่ ฯพณฯ มาดามเต็ง ยิง เขา
รองประธานสภาประชาชนประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

ฯพณฯ มาดามเต็ง ยิง เขา
ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี
ท่านผู้มาเกียรติทั้งหลาย

ในนามของรัฐสภาแห่งราชอาณาจักรไทย ข้าพเจ้าขอต้อนรับ ฯพณฯ เต็ง ยิง-
เขา รองประธานสภาประชาชนแห่งประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน กับคณะของท่าน
ด้วยความยินดีและเต็มใจเป็นอย่างยิ่ง

ไม่มีความจำเป็นที่จะกล่าวว่าประชาชนชาวจีนกับประชาชนชาวไทย มีความ
สัมพันธ์สนิทสนมกันมาช้านานเพียงไร เพราะท่านทั้งหลายทราบช้อยู่ดีอยู่แล้ว แต่
การมาเยือนของ ฯพณฯ เต็ง ยิง เขา ในครั้งนี้เป็นการทำให้ไมตรีจิตมิตรภาพที่มีอยู่ต่อกัน
เป็นอย่างดีแล้ว แนบสนิทยิ่งขึ้น

เมื่อคราวที่ข้าพเจ้ากับคณะรัฐสภาไทยได้ไปเยือนประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน
ฯพณฯ เต็ง ยิง เขา กับบรรดาผู้ร่วมงานของท่าน ตลอดจนประชาชนชาวจีนทั้งหมด
ได้ให้การต้อนรับอย่างอบอุ่น จนพวกเรา รู้สึกว่ามีได้ไปอยู่ในหมู่ชาวต่างชาติ ฉะนั้นใน
การมาเยือนประเทศไทยของท่านในครั้งนี้ เราหวังว่าท่านจะรู้สึกเป็นกันเองและมีความ
รู้สึกอย่างเดียวกัน

นอกจาก ฯพณฯ เต็ง ยิง เขา จะเป็นผู้นำคนสำคัญระดับสูง ในวงการเมือง
ของประเทศจีนแล้ว ฯพณฯ ยังได้รับสืบทอดเจตนารมณ์ของสามีของท่าน คือ โจวเอินไหล

LI RT

อดีตนายกรัฐมนตรี ผู้เป็นรัฐบุรุษคนสำคัญของโลก ทำให้ประเทศจีนก้าวหน้าไป
ด้วยหลักการของการทันสมัยอย่าง และเพิ่มพูนสัมพันธไมตรีกับนานาประเทศอย่างค้ำประกัน

ในนามของรัฐสภาไทย ข้าพเจ้าขอเชิญชวนให้ท่านผู้มีเกียรติทั้งหลาย ค้มเพื่อ
พละทานมัยและความสุขสมบูรณ์ของ ฯพณฯ เค็ง ยิง เซา คณะของท่านและเพื่อมิตร
ภาพถาวรระหว่างประชาชนชาวจีน กับประชาชนชาวไทย

รพณฯ มาดาม เค็ง ยิง เซา กล่าวคำปราศรัย

**คำปราศรัยของรองประธานสภาตั้งยิงเขา
ในงานเลี้ยงต้อนรับของ, हरिन हंसकुल
ประธานรัฐสภาแห่งประเทศไทย
วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๕๐**

คุณฯ ประธานรัฐสภา हरिन हंसकुलและคุณหญิงที่เคารพ
คุณฯ รองประธานรัฐสภาที่เคารพ
ท่านสมาชิกสภาทั้งหลาย มิตรทั้งหลาย

ในวสันตฤดูแรกแห่งทศวรรษ ๑๙๕๐ นี้ คณะผู้แทนสภาผู้แทนประชาชนแห่งชาติ
ของสาธารณรัฐประชาชนจีน ได้รับเชิญมาเยือนประเทศของท่านด้วยไมตรีจิตมิตรภาพ
เราขอนำความคิดถึงและความเคารพอันสูงส่งจากประชาชนชาติต่าง ๆ ในประเทศจีนมา
ยังประชาชนชาติต่าง ๆ ในประเทศไทยด้วย ในขณะที่เรามาถึงประเทศของท่านนี้ เรา
ก็ได้รับการต้อนรับอย่างอบอุ่นและการรับรองเป็นอย่างดี ทั้งในคำวันนี้ คุณฯ ประธาน
รัฐสภาและคุณหญิง ก็ได้จัดงานเลี้ยงอันมโหฬารเช่นนี้มาต้อนรับเรา และประธานรัฐ-
สภายังได้กล่าวคำปราศรัยที่อบอุ่นและเปี่ยมท้นไปด้วยไมตรีจิตมิตรภาพ ทำให้เรามีความ
รู้สึกสนิทสนมและปีติยินดีเป็นอย่างยิ่ง เปรียบเสมือนมาเป็นแขกในบ้านญาติมิตรที่จาก
กันไปเป็นเวลานานปีแล้วมาพบกันอีก ข้าพเจ้าในนามของสมาชิกทุกคนของคณะผู้แทน
ของเราขอแสดงความขอบคุณอย่างจริงใจต่อ คุณฯ ประธานรัฐสภา हरिन हंसकुल
และคุณหญิงค่อรัฐสภาไทยและประชาชนชาวไทย

ประเทศไทยเป็นประเทศบ้านใกล้เรือนเคียงที่สนิทชิดเชื้อของประเทศจีนประชา-
ชนไทยที่ขยันขันแข็งและองอาจกล้าหาญ เป็นมิตรที่ดีของประชาชนจีนตั้งแต่สองพันกว่า
ปีก่อน ประชาชนจีน - ไทยสองประเทศก็ได้มีการแลกเปลี่ยนกันทางการค้า วัฒนธรรม
ตลอดจนเทคนิคการผลิต มิตรภาพอันดีลึกที่สืบทอดมาช้านานนั้น ได้ดำรงอยู่ในหมู่

LI RT

ประชาชนทั้งสองประเทศซึ่งมีสภาพที่สับสนมานานนี้ ก็ได้พัฒนาไปสู่ขั้นใหม่อีก
ขั้นหนึ่ง หลังจากประเทศของเราทั้งสองได้สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตแล้ว ผู้นำ
ของประเทศทั้งสองได้ไปเยี่ยมเยือนซึ่งกันและกัน ในระหว่างนี้ที่สำคัญเป็นพิเศษคือ
ท่านนายกรัฐมนตรีเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ได้ไปเยือนประเทศจีนเมื่อเดือนมีนาคม
ปี ค.ศ. ๑๙๗๘ และท่านรองนายกรัฐมนตรีเต็งเสี่ยวผิงได้มาเยือนประเทศของท่านเมื่อ
เดือนพฤศจิกายนในปีเดียวกัน การไปมาหาสู่กันระหว่างสองประเทศในปริมาณต่าง ๆ
เช่น ในด้านการเมือง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี เป็นต้นนับวัน
มากขึ้น ทำให้ความร่วมมืออันดีมิตรระหว่างสองประเทศได้พัฒนาไปถึงระดับที่ไม่เคย
มีมาก่อน ณ ที่นี้ ข้าพเจ้าจะขอกล่าวเป็นพิเศษ คือ การที่ ฯพณฯ ประธานรัฐสภาและ
คุณหญิงได๋นาคณะผู้แทนรัฐสภาของประเทศท่านไปเยือนประเทศจีนเมื่อเดือน ตุลาคมปี -
กลายนี้ การไปเยือนครั้งนั้นได้มีส่วนเกื้อกูลต่อการกระชับมิตรภาพจีน - ไทยให้แน่นแฟ้น
ในระหว่างการไปเยือนครั้งนั้นเราต่างก็ได้พบปะกันด้วยความปลื้มปิติยินดี สิ่งเหล่านี้ได้
สร้างความประทับใจอันลึกซึ้งและดีงามให้กับเรา

ประชาชนชาวไทยได้อาศัยมือหัตถ์และสติปัญญาของตนสร้างวัฒนธรรมของประ-
เทศไทยที่บรรเจิดเจิดฉายขึ้นมาด้วยความอดสาหะวิริยภาพในการใช้แรงงานเป็นระยะเวลา
อันยาวนาน เพื่อพิทักษ์เอกราชของประชาชาติ ประชาชนชาวไทยได้ดำเนินการต่อสู้กับจักร
วรรคนิยม ลัทธิล่าเมืองขึ้นอย่างไม่ย่อท้อถอยเป็นระยะเวลายาวนาน ทว่าวันนี้ประชา
ชนไทยภายใต้การนำของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ กำลังเพียร
พยายามอย่างไม่ลดละอีก เพื่อพิทักษ์เอกราชอธิปไตยและบูรณภาพเหนือดินแดนพัฒนา
เศรษฐกิจ สร้างสรรค์ประเทศชาติของตน และก็ได้รับผลสำเร็จอันน่าปิติยินดีแล้วรัฐบาล
แห่งราชอาณาจักรไทยและประชาชนไทย ขณะที่ทำการสร้างสรรค์และพัฒนาประเทศ
ชาติของตนนั้น ยังได้ทุ่มกำลังคนและกำลังวัตถุอย่างใหญ่หลวงมารับเอาและช่วยจัดชีวิต
ความเป็นอยู่ให้กับผู้อพยพชาวกัมพูชาหลายแสนคน ที่ถูกบังคับให้พรางจากถิ่นฐานเดิม
ของตน จิตโงมมนุษยธรรมอันสูงส่งและการกระทำที่เป็นธรรมเช่นนี้ ได้รับความนิยม
ชมชอบและนับถืออย่างสูงจากประเทศจีนตลอดจนประเทศ และประชาชนที่ไม่สันติทั้ง

LIART

ปวงทั่วโลก

มิตรทั้งหลาย

ประชาชนของเราทั้งสองประเทศล้วนเป็นประชาชนที่ใฝ่สันติทั้งนี้เพื่อสร้างสรรค์และพัฒนาประเทศชาติของตน ประชาชนของประเทศทั้งสองล้วนต้องการสภาพแวดล้อมทางสากลที่สันติทั้งนี้ แต่ทว่าการรุกรานและการขยายอิทธิพลของลัทธิครองความเป็นเจ้าลัทธิคอมมิวนิสต์อย่างหนักต่อสันติภาพและความปลอดภัยของโลก ทำให้โลกในทุกวันนี้ไม่สงบที่เดียว ต้นปีปกกลายนี้ ประเทศที่เพื่อนครองความเป็นเจ้าในอาณาบริเวณเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ประเทศหนึ่งบังอาจใช้กำลังอาวุธรุกรานและยึดครองกัมพูชา จนกระทั่งทุกวันนี้ยังทำการเข่นฆ่าประชาชนกัมพูชาอย่างขนานใหญ่อยู่ ปลายปีปกกลายนี้ประเทศที่แสวงความเป็นเจ้าโลก แต่ยังคงคนเป็น "พันธมิตรธรรมชาติ" ของโลกที่สาม ก่อการรุกรานด้วยกำลังทหารทำให้อัฟกานิสถาน ตกอยู่ใต้การยึดครองทางการทหารทั้งหมด ลัทธิครองความเป็นเจ้าตัวใหญ่กับตัวเล็กทำการรุกรานนั้น ใช้อย่างอย่างเดียวกันว่า ได้ทำตาม "คำเรียกร้อง" ของรัฐบาลที่ไม่มีตัวตนเสีย เป็นการปฏิบัติตามสิ่งที่เรียกว่า "พันธะทางสากลนิยม" ถ้าไม่ปัดมดเท็จอันเลวทรามต่ำช้าชนิดนี้ ไม่สามารถที่จะหลุดลวงใครได้เลย การสมคบร่วมมือกันและการกระทำที่ไม่เป็นธรรมของลัทธิครองความเป็นเจ้าตัวใหญ่กับตัวเล็กนั้น ไม่เพียงแต่ได้รับการต่อต้านอย่างรุนแรงจากประชาชนกัมพูชาและประชาชนอัฟกานิสถานเท่านั้น หากยังถูกประชาชนประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ประณามอย่างรุนแรง ที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติได้ผ่านมติเกี่ยวกับการเรียกร้องให้ถอนทหารต่างชาติออกจากกัมพูชาและอัฟกานิสถานทั้งสอง มติด้วยเสียงข้างมากอย่างท่วมท้นนั้น เป็นการสะท้อนถึงเสียงเรียกร้องที่เป็นธรรมของประชาชนประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ความละโมภของลัทธิครองความเป็นเจ้าตัวใหญ่ตัวเล็กนั้นไม่มีขอบเขต ประเทศและประชาชนที่ใฝ่สันติและยึดถือความเป็นธรรมทั้ง ปวงจักต้องรวมกันขึ้นมาใช้มาตรการที่มีประสิทธิภาพ จึงจะสามารถยับยั้งการรุกรานและการขยายอิทธิพลของพวกเขาได้

มิตรทั้งหลาย

ข้าพเจ้าเชื่อมั่นว่า การพัฒนาต่อไปของมิตรภาพที่มีมาเป็นเวลานานระหว่าง

LIART

๗

ประชาชนจีน-ไทยสองประเทศและการร่วมมือฉันท์มิตรระหว่างสองประเทศนั้น เป็นความ
ปรารถนาาร่วมกันของประชาชนสองประเทศเราเพราะว่านี่ไม่เพียงแต่สอดคล้องกับผลประโยชน์
ของประชาชนเราทั้งสองประเทศเท่านั้น ยังเป็นผลดีต่อการพิทักษ์สันติภาพและ
ความปลอดภัยของอาณาบริเวณเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียอีกด้วย ขอให้เราเพียร
พยายาม ร่วมกันต้อนรับ อนาคตอันแจ่มจรัสยิ่งขึ้น แห่งความสัมพันธ์ฉันท์มิตร ระหว่างจีน
ไทยในทศวรรษ ๑๙๘๐ นี้เถิด

บัดนี้ ขอให้เราขุแกว้ดื่ม

- เพื่อความมั่นคงถาวรและการพัฒนาไปอย่างไม่ขาดสายของมิตรภาพ ที่มีมาเป็น
เวลานานาระหว่างประเทศจีน - ไทยสองประเทศและความสัมพันธ์แห่งการร่วมมือฉัน
มิตรของประเทศทั้งสอง

- เพื่อความเจริญรุ่งเรืองของประเทศไทยและความอยู่เย็นเป็นสุขของประชาชนไทย
- เพื่อพลานามัยอันสมบูรณ์ของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์
- เพื่อพลานามัยอันสมบูรณ์ของ ฯพณฯ ประธานรัฐสภา หงสกุล และคุณหญิง
- เพื่อพลานามัยอันสมบูรณ์ของ ฯพณฯ รองประธานรัฐสภา
- เพื่อพลานามัยอันสมบูรณ์ของมิตรทั้งหลายที่มาร่วมในงานนี้

นายกรัฐมนตรี คนที่ ๑๖

โดยที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสมัยวิสามัญแห่งรัฐสภา สมัยที่สอง ในวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๓ และโดยที่คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นว่าในปัจจุบันนี้มีปัญหาอันเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินเกิดขึ้น อันเนื่องมาแต่การที่รัฐบาลได้ประกาศขึ้นราคาไฟฟ้า และราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่คณะรัฐมนตรีสมควรจะได้ชี้แจงข้อเท็จจริงและเหตุผลความจำเป็นในการขึ้นราคาไฟฟ้า และราคาน้ำมันเชื้อเพลิง รวมถึงตลอดถึงวิธีการแก้ไขความเดือดร้อนของประชาชน และเพื่อรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คณะรัฐมนตรีจึงมีมติให้เวียนมายังประธานรัฐสภาขอให้มีการเปิดอภิปรายทั่วไปในปัญหาดังกล่าวตามมาตรา ๑๕๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ในการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ตามระเบียบวาระการประชุมรัฐสภา ครั้งที่ ๑/๒๕๒๓ (วิสามัญสมัยที่สอง) วันศุกร์ที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๓ หลังจากที่ พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ นายกรัฐมนตรีได้ชี้แจงข้อเท็จจริงและเหตุผลความจำเป็นในการขึ้นราคาไฟฟ้า และราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ตลอดจนวิธีการแก้ไขความเดือดร้อนของประชาชนแล้ว จึงได้ประกาศขอลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

ประธานรัฐสภา ได้มีหนังสือเชิญสมาชิกวุฒิสภา และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาประชุมร่วมกัน ในวันจันทร์ที่ ๓ มีนาคม ๒๕๒๓ เวลา ๙.๐๐ นาฬิกา เพื่อขอหารือเป็นกรณีพิเศษในเกี่ยวกับการเลือกหาบุคคลผู้สมควรจะได้รับการไว้วางใจให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

LI RT

๑๐

รัฐมนตรีสับแทน พลเอก เกียกศักดิ์ ชมะนันทน์ ซึ่งได้ขอลาออกจากตำแหน่ง และในการประชุมเป็นการภายในครั้งนี้ ที่ประชุมของรัฐสภาโดยมี พลอากาศเอก หะริน หงสกุล เป็นประธาน ได้ขอให้สมาชิกเขียนชื่อบุคคลผู้สมควรจะดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีลงในกระดาษปิดซองผนึก โดยไม่ต้องลงชื่อผู้ออกเสียง และได้ขอเชิญสมาชิกทั้งฝ่ายวุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎร ฝ่ายละ ๕ คน ร่วมเป็นกรรมการตรวจนับ

ผลปรากฏว่า พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ ได้รับความไว้วางใจให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี สูงที่สุดด้วยคะแนน ๓๑๕ คะแนน

เมื่อเสร็จการประชุมภายในเพื่อหาบุคคลที่จะดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีได้แล้วในวันเดียวกันนั้น ประธานรัฐสภาพร้อมด้วยคณะจึงได้รับเดินทางเข้าเฝ้ากราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ซึ่งทรงประทับแปรพระราชฐาน ณ พระตำหนักภูพิงศ์ราชนิเวศน์ จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธยตั้ง พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงลงพระปรมาภิไธยเสร็จเรียบร้อยแล้ว พลอากาศเอก หะริน หงสกุล ได้รับเดินทางกลับในวันเดียวกันนั้น เพื่อนำพระบรมราชโองการตั้งนายกรัฐมนตรีมามอบแก่ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ ณ บ้านสี่เสาเทเวศร์ใน เวลาประมาณ ๒๑.๐๐ น. จึงถือได้ว่า พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ ได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ ไว้วางพระราชหฤทัยให้เข้าบริหารราชการแผ่นดินเป็นนายกรัฐมนตรีของประเทศไทย คนที่ ๑๖ สืบต่อไป

LI RT

ประกาศ ตั้งนายกรัฐมนตรี

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่ พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ได้ลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ฉะนั้น ความเป็นนายกรัฐมนตรีของ พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ เป็นอันสิ้นสุดลง และประธานรัฐสภาได้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาว่า ได้ดำเนินการตามวิถีทางในระบอบประชาธิปไตยแล้ว

จึงทรงพระราชดำริว่า พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ เป็นผู้สมควรไว้วางพระราชหฤทัยให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ตั้ง พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี บริหารราชการแผ่นดินตั้งแต่วันที่ขึ้นเป็นต้นไป.

ประกาศ ณ วันที่ ๓ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๒๑

เป็นปีที่ ๓๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลอากาศเอก หอวัน หงสกุล
ประธานรัฐสภา

ประกาศ แต่งตั้งรัฐมนตรี

(พระปรมาภิไธย) ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า ตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี ตามประกาศ ลงวันที่ ๓ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๒๓ แล้วนั้น

บัดนี้ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี ได้เลือกสรรผู้สมควรดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี เพื่อบริหารราชการแผ่นดินแล้ว จึงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรี ตามความในมาตรา ๑๔๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. พลตรี ประมาณ อธิเรกสาร	เป็นรองนายกรัฐมนตรี
๒. พลเอก เสริม ณ นคร	เป็นรองนายกรัฐมนตรี
๓. พันเอก ถนิต คอมันตร์	เป็นรองนายกรัฐมนตรี
๔. นายบุญชู โรจนเสถียร	เป็นรองนายกรัฐมนตรี
๕. นายสมศักดิ์ ชุโต	เป็นรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
๖. นายมีชัย ฤชุพันธุ์	เป็นรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
๗. เรืออากาศตรี บุญยง วัฒนพงศ์	เป็นรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

๙. พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
๑๐. พลเรือเอก กวี สิงหะ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม
๑๑. พลอากาศเอก พะเนียง กานตรัตน์ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม
๑๒. นายอำเภอ วีรวรรณ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
๑๓. นายบรม ตันเถียร เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง
๑๔. พลอากาศเอก สิทธิ เศวตศิลา เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
๑๕. นายอรุณ ภาณุพงศ์ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
๑๖. นายบรรหาร ศิลปอาชา เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๑๗. นายอาทิตย์ อภาภิรม เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๑๘. นาวาอากาศตรี ปุณมี ปุณศรี เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๑๙. พันตำรวจเอก กฤษ สังขทรัพย์ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๒๐. พลเรือเอก อมร ศิริเกษะ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
๒๑. พันเอก พล เรืองประเสริฐวิทย์ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม
๒๒. นาวาอากาศโท ทินกร พันธุ์กระวี เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม
๒๓. นายยศ อินทรโกมาลย์สุต เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม
๒๔. นายตามใจ จำกโต เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
๒๕. นายวิศิษฐ์ ตันสัจจา เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์
๒๖. นายไพโรจน์ ไชยพร เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์
๒๗. นายประเทือง กิรติบุตร เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
๒๘. นายเกษม ศิริสัมพันธ์ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย
๒๙. นายบัญญัติ บรรทัดฐาน เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย

๒๘. นายชวน หลีกภัย	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
๓๐. นายอนุสรณ์ วัฒนะพงศ์ศิริ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน
๓๑. นายสีปุ่นนที เกตุทัต	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
๓๒. นายชวนทอน ภูผาเดือน	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
๓๓. นายทองหยด จิตต์วิระ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
๓๔. พลตรี ชาศิขาย ชูณหะวัณ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม
๓๕. นายโกศล ไกรฤกษ์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม
๓๖. นายไกรสร คณิตพงษ์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม
๓๗. นายเกษม สุวรรณกุล	เป็นรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย

๕๕. ตั้งแต่วันที่ ๕ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๒๓

เป็นปีที่ ๓๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก เปรม ติณสูลานนท์

นายกรัฐมนตรี

คำปราศรัย

ของ

ฯพณฯ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี

ต่อประชาชนในโอกาสเข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

วันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๒๓

พี่น้องประชาชนที่เคารพรักทั้งหลาย

ผมรู้สึกเป็นเกียรติอย่างสูงที่ได้รับควมไว้วางพระราชหฤทัย โปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ผมเข้าดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น และเนื่องในโอกาสที่ได้มีพระบรมราชโองการ โปรดเกล้า โปรดกระหม่อม แต่งตั้งคณะรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรีได้เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทถวายสัตย์ปฏิญาณแล้ว ผมจึงใคร่ขอเวลามากมายกับพี่น้องประชาชนร่วมชาติในคืนนี้

ก่อนสิ่งอื่น ผมขอขอบคุณพี่น้องประชาชน ท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และท่านสมาชิกวุฒิสภาที่กรุณาให้การสนับสนุน และความไว้วางใจให้ผมรับใช้ในฐานะหัวหน้าคณะรัฐบาล ผมใคร่ขอเรียนด้วยความเคารพและจริงใจว่า ตัวผมเองไม่มีความทะเยอทะยาน และความปรารถนาที่จะมาเป็นนายกรัฐมนตรีอยู่ก่อนเลย แต่เมื่อได้รับความไว้วางใจจากพี่น้องประชาชน ให้รับหน้าที่อันสำคัญยิ่งนี้แล้ว ผมก็จะปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถอย่างดีที่สุด โดยมีเจตนาแน่วแน่ที่จะบริหารบ้านเมืองอย่างจริงจัง ให้อยู่รอดปลอดภัย และก้าวหน้าไปสู่ความสุขสมบูรณ์พูนสุขของพี่น้องชาวไทยทั้งมวล ในการนี้ ผมจึงขอถือเอาความสุจริต ความจริงใจ ความเที่ยงธรรม ความเสียสละและถือผลประโยชน์ของชนส่วนใหญ่ เหนือพรรค เหนือพวก เหนือผลประโยชน์

LIART

โยชน์ส่วนตัว ของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง และถือการสร้างสรรความสามัคคีในระหว่างคนไทยให้เพิ่มมากขึ้นเป็นหลักมันในการบริหารประเทศ

พี่น้องประชาชนคงตระหนักดีเหมือนกับผมว่า สภาพการณ์ทางเศรษฐกิจการเมือง และสังคม ที่เราทุกคนได้เผชิญมา และกำลังเผชิญอยู่ขณะนี้ ไม่ว่าใครจะมาเป็นรัฐบาล ก็จะต้องประสบกับปัญหาอุปสรรคอันใหญ่หลวงปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้มาจากหลายด้าน และประดังเข้ามาพร้อม ๆ กัน ปัญหาบางอย่างที่สำคัญก็เป็นปัญหาที่เรื้อรังมานาน จนพอกพูนทับถม และทำให้การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นใหม่ ๆ เป็นไปได้โดยยากในเรื่องนี้ ผมใคร่เรียนขอรับรองว่า เราจะต้องร่วมมือช่วยกันโดยถือว่าปัญหาของชาติเรานั้นมิใช่เป็นปัญหาของรัฐบาล หรือของกลุ่มคนกลุ่มหนึ่งกลุ่มใดโดยเฉพาะ หากเป็นปัญหาของพวกเราทุกคนที่จะต้องช่วยกันคิด ช่วยกันแก้ จึงจะสามารถผ่อนหนักให้เป็นเบาและขจัดขี้คืบเบาไปได้ในที่สุด

ปัญหาเหล่านี้ ถ้ากล่าวโดยละเอียดก็จะใช้เวลานาน และคณะรัฐบาลก็ได้กำหนดแผนนโยบาย ตลอดจนมาตรการต่าง ๆ ไว้แล้ว ซึ่งจะได้แถลงต่อรัฐสภาในโอกาสต่อไป ในขั้นนี้ ผมอยากจะสรุปเพียงสั้น ๆ ว่า ปัญหาหลักของชาติที่จะต้องคิดแก้ไขอย่างจริงจังและรีบด่วน คือ ปัญหาความยากจน ความขาดแคลนแร้นแค้นของพี่น้องชาวไทย ซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศ เรื่องนี้คงจะไม่ต้องอธิบายในรายละเอียดแต่ผมขอรับรองว่า ถ้าเราทุกฝ่ายต่างยอมรับในปัญหาความยากจน และความขาดแคลนนี้แล้วนโยบายของรัฐบาล แนวทาง มาตรการ ตลอดจนการปฏิบัติงานของข้าราชการ และการดำเนินชีวิตของพี่น้องทุกคน ก็ควรจะมุ่งไปสู่การแก้ปัญหาให้เป็นที่ประจักษ์ร่วมกัน ถ้าเป็นเช่นนั้นได้ ผมเชื่อมั่นว่า เราจะสามารถฟันฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ ไปได้ด้วยดี

ผมและคณะรัฐบาล จำเป็นที่ต้องขอความร่วมมือจากข้าราชการซึ่งเป็นกลไก
ในภาครดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของรัฐบาล และขอความร่วมมือจากพี่น้องประชาชน ซึ่ง
เป็นส่วนสำคัญยิ่ง ที่จะช่วยให้รัฐบาลและข้าราชการสามารถปฏิบัติหน้าที่ตอบสนองต่อ
ความต้องการของพี่น้องทั้งหลายได้อย่างดีที่สุด

ขณะนี้เรามีข้าราชการซึ่งทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธ ์ กับประชาชนอยู่เป็นจำนวน
มาก ข้าราชการจะต้องมีปณิธานอย่างแน่วแน่เสียก่อนว่า การรับใช้ประชาชนนั้นเป็น
ภารกิจสำคัญเหนือสิ่งอื่นใด ข้าราชการจะต้องกระทำตนให้เป็นตัวอย่างที่ดีของประชาชน
ข้าราชการผู้ใหญ่ต้องประพฤติปฏิบัติให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ข้าราชการชั้นผู้น้อย การปฏิบัติ
งานของข้าราชการต้องก่อรูปด้วย ความซื่อสัตย์ สุจริต เทียงธรรม เสียสละ และทุ่ม
เทเห็นแก่ประโยชน์สุขของประชาชนเหนือประโยชน์ส่วนตัวหรือของพรรคพวก และจะ
รับฟังความคิดเห็น ความต้องการ ความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชนอยู่เสมอ เพื่อ
ช่วยแก้ไขขจัดขจัดปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรอย่างฉับไว นอกจากนี้ ผมใคร่ขอให้
ข้าราชการทุกท่านตระหนักว่า การบริหารราชการในเวลานี้มีข้อจำกัด และมี
ความขาดแคลนทางด้านทรัพยากร โดยเฉพาะกำลังเงินงบประมาณ แต่ความขาดแคลน
ก็มีข้ออุปสรรคสำคัญที่เราจะต้องหัดอดหรือลดกำลังใจ ในทางตรงกันข้าม เราจะต้อง
พยายามปฏิบัติงานอย่างดีที่สุดภายใต้ความขาดแคลนนี้

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับพี่น้องประชาชนนั้น เราทราบกันดีอยู่แล้วว่าบ้านเมืองของ
เรา คนส่วนใหญ่ยังมีความทุกข์ยาก ขาดแคลน มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่มีความสุข
สบายผมคิดว่าถ้าผู้มีฐานะดีจะยอมเสียสละผลประโยชน์ และความสุขของท่านบ้าง เพื่อ
เฉลี่ยไปให้แก่ผู้ที่มีฐานะคือยากว่า ด้วยความเมตตา มีความสำนึก เข้าใจและเห็นใจใน
ความทุกข์ยากของพี่น้องร่วมชาติส่วนใหญ่แล้ว ผมมั่นใจว่าการแก้ไขปัญหาของชาติใน
ทุก ๆ ด้าน จะทำได้สะดวกและราบรื่นยิ่งขึ้น

ผมได้กล่าวแล้วว่า เวลานี้เรามีปัญหาต่าง ๆ มากมายหลายด้าน การจะแก้ปัญหาเหล่านี้ได้ จะต้องทำอย่างรีบด่วน อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี ผมเคยสังเกตและมีประสบการณ์อยู่บ้าง ว่าการที่เราไม่สามารถแก้ไขปัญหาที่สำคัญ ๆ ได้ จนกลายเป็นดินพอกหางหมูทับถมกันมานานนั้น ก็เพราะในขณะที่มีการดำเนินการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ อยู่ ก็มีการก่อปัญหาใหม่ ๆ ขึ้นเสมอมา ผมและคณะรัฐบาลมีความมุ่งมั่นที่จะรับฟังความคิดเห็น ความต้องการ ความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชนทุกฝ่าย โดยจะเปิดโอกาสอย่างเต็มที่ให้พี่น้องได้เสนอแนะปัญหาต่าง ๆ แต่ผมใคร่ขอวิงวอนว่า เราจะต้องมีจุดร่วมดังที่ผมกล่าวมาแล้ว ในการช่วยกันแก้ปัญหาที่สำคัญและเร่งด่วนเป็นลำดับแรก เราทุกคนจึงจะผ่านพ้นอุปสรรคต่าง ๆ ไปได้

สุดท้ายนี้ ผมขอขอบคุณพี่น้องประชาชนอีกครั้งหนึ่ง ที่ได้ให้ความไว้วางใจและสนับสนุนผมให้มาเป็นผู้นำคณะรัฐบาล ผมขอสำนึกและจดจำในความปรารถนาดีและความอบอุ่นที่พี่น้องประชาชนได้ให้แก่ผมตลอดไปไม่รู้จักลืม กับขอสัญญาว่า ผมและรัฐมนตรีทุกคน จะตั้งใจทำงานอย่างเต็มกำลังความสามารถ ด้วยความสุจริต เทียงธรรม โดยถือประโยชน์สุขของพี่น้องประชาชน เป็นหลักสำคัญ.

สวัสดิ์

แถลงนโยบาย
ของรัฐบาล
พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี
แถลงต่อรัฐสภา
วันศุกร์ที่ ๒๘ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๒๓

ท่านประธานรัฐสภา และ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติที่เคารพ

เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๒๓ รัฐสภาอันทรงเกียรติแห่งนี้ ได้เสนอให้กระผม ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี กระผมจำต้องยอมรับไว้ด้วยความเสงี่ยมเจียมตนเป็นที่สุด เพราะรู้ตัวว่าต้องรับภาระใหญ่หลวงนี้ โดยมีได้เตรียมตัวเตรียมใจมาก่อนเลย

ณ บัดนี้ ต่อหน้าท่านสมาชิกรัฐสภาที่เคารพ กระผมก็ได้มายืนอยู่ด้วยความเสงี่ยมเจียมใจเช่นกัน เพื่อเรียนให้ท่านทราบถึงเจตนารมณ์, นโยบาย และสัญญาบางประการ

ท่านประธานที่เคารพ และท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ท่านคงจะเห็นพ้องกับกระผม ว่า นโยบายของทุกรัฐบาล ไม่ว่าจะเป็นยุคใดสมัยใด ต่างก็มุ่งหมายที่จะก่อให้เกิดความผาสุกแก่ประชาชน สร้างความมั่นคงก้าวหน้าให้แก่ประเทศเหมือนกันทั้งนั้น จะมีส่วนที่แตกต่างกันอยู่บ้าง ก็ตรงวิธีการ และปรัชญาที่ใช้ในการบริหารงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งก็ยังหาข้อยุติได้ยากกว่าวิธีใดหรือปรัชญาใดดี และเหมาะสมที่สุด แต่มีสิ่งหนึ่งที่กระผมเชื่อว่าเป็นปัจจัยสำคัญ และจำเป็นที่สุดในการบรรลุเป้าหมายของการบริหารนั่นก็คือ “ประสิทธิภาพและความซื่อสัตย์สุจริตต่อประชาชน และต่อผลประโยชน์ของประเทศ”

LI RT

ด้วยเหตุที่กระผมเห็นความสำคัญของบัจฉัยนี้ กระผมจึงขอให้คำมั่นสัญญาต่อท่านทั้งหลายในเห็นว่า กระผมจะบริหารงานตามนโยบายที่เสนอต่อท่านอย่างมีประสิทธิภาพ และจะยึดถือความซื่อสัตย์สุจริตต่อประชาชน และต่อผลประโยชน์ของประเทศเป็นที่ตั้ง ทั้งนี้โดยจะจัดให้ท่านรัฐมนตรีประจำแต่ละกระทรวงบริหารงานตามหน้าที่และเป้าหมายให้ประสานสอดคล้องต่อกับนโยบายที่เสนอไว้ทุกประการ เพื่อให้ผลของงานสมบูรณ์บรรลุเป้าหมายตามกำหนด

ท่านประธาน และท่านสมาชิกวุฒิสภาที่เคารพ ถึงแม้ว่าคณะรัฐมนตรีชุดนี้จะมาจากหลายกลุ่มการเมือง และมาจากผู้มีประสบการณ์หลายด้านด้วยกันก็ตาม กระผมขอยืนยันได้ว่าบุคคลทุกคน และจากทุกฝ่ายในรัฐบาลนี้ ต่างมีความมุ่งมั่นร่วมกันที่จะฝ่าฟันอุปสรรคต่าง ๆ ด้วยความสำนึกในความรับผิดชอบต่อประเทศชาติและประชาชน

กระผมได้ชักชวน และทำความเข้าใจ กับบุคคลทุกฝ่าย ทุกกลุ่มที่เข้าร่วม ในคณะรัฐมนตรีชุดนี้ว่า รัฐบาลนี้จะปฏิบัติหน้าที่โดยไม่คำนึงถึงพรรคถึงพวกและถึงกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ เป้าหมายสำคัญอันเป็นเจตนารมณ์สูงสุดของรัฐบาลนี้ มีอยู่เพียงสองประการเท่านั้นคือ การยกระดับมาตรฐานและความเป็นอยู่ของประชาชนให้สูงขึ้น และ การเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ

กระผมและคณะรัฐมนตรีได้กำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดิน โดยได้คำนึงถึงความผาสุกของประชาชน และสถานการณ์ในด้านต่าง ๆ อย่างละเอียดถี่ถ้วนแล้วจึงขอแถลงเพื่อให้รัฐสภาทราบดังต่อไปนี้

นโยบายการเมืองและการบริหาร รัฐบาลมีเจตนารมณ์ในการเทิดทูนและรักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขอย่างเคร่งครัด ทั้งนี้โดยยึดมั่นในการประสานผลประโยชน์

ประโยชน์ของคนในชาติและในเอกลักษณ์ที่ดำรงของไทย จะยึดถือหลักการแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจการเมืองและสังคม โดยเที่ยงธรรมและสันติวิธี รวมทั้งจะปลูกฝังให้คนไทยทุกคนยึดมั่นในอุดมการดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับเรื่องการเสียสละประโยชน์ส่วนตัว เพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม จะปฏิรูประบบราชการให้มีประสิทธิภาพ ในการรับใช้ประชาชนและให้สอดคล้องกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยมากขึ้น ให้กองทัพมีบทบาทและหน้าที่สำคัญในการป้องกันประเทศ และรักษาไว้ซึ่งเอกราชของชาติและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

เพื่อให้บรรลุถึงเจตนารมณ์ข้างต้น รัฐบาลจะดำเนินนโยบายทางการเมืองและการบริหาร ดังนี้

๑. ดำเนินการรักษาความสงบเรียบร้อยในสังคม เพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน โดยจะพยายามป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมให้ลดลงและรักษาความศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมายอย่างเคร่งครัดและเป็นธรรม รวมทั้งถือปฏิบัติมาตรการป้องกัน สกัดกั้น และ ขจัดไม่ให้ เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้อำนาจหน้าที่ไปในทางที่คล้ำเข่มเหงประชาชน ทั้งจะปรับปรุงหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๒. ส่งเสริมการพัฒนาสถาบันทางการเมืองต่างๆ ให้สอดคล้องกับการพัฒนาการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข นอกจากนั้นจะส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนทุกสาขาอาชีพ ได้มีส่วนร่วมทางการเมืองและมีโอกาสที่จะให้รัฐบาลรับรู้ถึงปัญหาและความต้องการของประชาชน

๓. จะดำเนินการส่งเสริมระบบพรรคการเมืองให้มีความมั่นคง และมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การปกครองระบอบประชาธิปไตยได้พัฒนายิ่งขึ้น

๔. จะดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบในวงราชการอย่างเด็ดขาด ทั้งจะจัดข้าราชการที่ทุจริตประพฤติมิชอบและไร้สมรรถภาพออกจากวงราชการ และในขณะเดียวกันจะดำเนินการให้ข้าราชการได้มีสวัสดิการและความเป็นอยู่ที่เหมาะสม

๕. ส่งเสริมให้ประชาชนในชนบทมีสิทธิและความสามารถในการปกครองตนเอง เพื่อให้การปกครองท้องถิ่นมีประสิทธิภาพในการพัฒนาท้องถิ่นตามความต้องการของประชาชน

๖. ปฏิรูประบบราชการให้มีประสิทธิภาพในการรับใช้ประชาชน โดยติดตามและควบคุมให้หน่วยราชการปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาล และความต้องการของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะส่งเสริมการมอบอำนาจ และแบ่งอำนาจการบริหารให้ราชการส่วนภูมิภาคมากยิ่งขึ้น และจะจัดหน่วยงานมิให้ทำงานซ้ำซ้อนกัน ปรับปรุงระบบการงบประมาณ ให้ประสาน และสอดคล้อง กับแผน พัฒนา ทางเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ และนโยบายเศรษฐกิจของรัฐบาล พัฒนาทัศนคติของข้าราชการให้ยึดมั่นในหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตย และส่งเสริมให้ข้าราชการที่มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีประสิทธิผลในการปฏิบัติหน้าที่และรับใช้ประชาชน ให้มีหลักประกันในความมั่นคงและความเจริญก้าวหน้าในอาชีพราชการ

นโยบายการป้องกันประเทศ

โดยที่กำลังป้องกัน ประเทศเป็นปัจจัย สำคัญ ในการ รักษา เอกราช อธิปไตย และความมั่นคงปลอดภัยของชาติ ศาสนา และ พระมหากษัตริย์ ตลอดจนผลประโยชน์ของชาติ และมีส่วนในการพัฒนาประเทศร่วมกับประชาชนในชาติ ดังนั้น รัฐบาลจึงกำหนดนโยบายในการป้องกันประเทศไว้ดังต่อไปนี้

๑. จะเสริมสร้างกำลังที่ใช้ในการป้องกันประเทศให้เข้มแข็ง และอยู่ในสภาพที่พร้อมจะป้องกันราชอาณาจักร ทั้งกำลังทหาร กำลังตำรวจ อาสารักษาดินแดนและราษฎรอาสาในรูปแบบต่าง ๆ

๒. จะขยายกำลังป้องกันประเทศตามแผนซึ่งได้วางไว้ เพื่อให้สามารถป้องกันอธิปไตยและรักษาความมั่นคงของประเทศ

๓. จะเร่งรัดการฝึกพร้อมทั้งปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร และยุทธวิธีเพื่อเพิ่มพูนสมรรถภาพของกำลังป้องกันประเทศให้สามารถเผชิญกับภัยคุกคามได้ทุกรูปแบบ กับจะได้ขยายและเพิ่มเติมการฝึกให้ทหารมีความรู้ทางวิชาชีพ เพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพเมื่อปลดจากประจำการ

๔. จะผนึกกำลังป้องกันประเทศทั้งสิ้นเข้าด้วยกัน และส่งเสริมความร่วมมือระหว่างกำลังป้องกันประเทศกับข้าราชการและประชาชน ให้ร่วมกันอย่างแน่นแฟ้นเพื่อรักษาความมั่นคงของประเทศ

๕. จะบำรุงขวัญ ถักดีใจ และรักษาระเบียบวินัยของทหารให้คือผู้เสมอ และจะปรับปรุงสวัสดิการให้อยู่ในสภาพที่ดี

๖. จะส่งเสริมและดำเนินการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ขึ้นในประเทศ รวมทั้งการพัฒนาวិชาการ ระบบและมาตรฐานอาวุธ บนมาตรฐานของการพึ่งตนเองเป็นหลัก

๗. จะดำเนินการ ให้ประเทศ มีความพร้อม ทางทรัพยากร ที่จะสนับสนุนการระดมสรรพกำลังของชาติเพื่อการป้องกันประเทศ

๘. จะส่งเสริม ให้ทหารมีส่วนร่วม ในการพัฒนาและบรรเทา ภัยพิบัติของประเทศ รวมทั้งการช่วยเหลือประชาชนในต่างถิ่น ๆ

๙. จะให้ทหารร่วมกับ ส่วนราชการอื่น ๆ ดำเนินการ ฝึกอบรม ประชาชน เพื่อให้มีส่วนร่วมในการรักษาความมั่นคงของประเทศ

๑๐. จะให้หลักประกัน และสงเคราะห์ ทหารผ่านศึก ให้ดำรงชีพ อยู่ได้ด้วย ความเหมาะสม

นโยบายต่างประเทศ

รัฐบาลมีเจตจำนงที่จะให้นโยบายต่างประเทศ สนองการรักษาและส่งเสริมผลประโยชน์ของชาติ ทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ และ สังคม พร้อมกับปรับนโยบายให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ระหว่างประเทศ เพื่อดำรงไว้ซึ่งเอกราชอธิปไตยของชาติบูรณภาพแห่งดินแดน การพิทักษ์ และส่งเสริมความมั่นคงปลอดภัยแห่งชาติและผลประโยชน์ของชาติเป็นสำคัญ

เพื่อให้บรรลุถึงเจตนารมณ์ข้างต้น รัฐบาลจะดำเนินนโยบายต่างประเทศอย่างมีอิสระ ดังต่อไปนี้

๑. จะรักษาสันติ และปฏิบัติตามพันธกรณีที่มีอยู่ตามสนธิสัญญาและความตกลงที่ทำไว้กับต่างประเทศ โดยยึดถือหลักแห่งความเสมอภาคและการถ้อยถ้อยประคับค้ำ
๒. จะเคารพและส่งเสริม ให้มีการปฏิบัติตามหลักการ ของกฎบัตรสหประชาชาติ และของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน
๓. จะส่งเสริมสันติภาพและการดำรงอยู่ร่วมกันโดยสันติระหว่างประเทศทั้งหลาย บนหลักการของการเคารพเอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งดินแดน ความเสมอภาค การไม่รุกราน การไม่แทรกแซงในกิจการภายในของกันและกัน และการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศโดยสันติวิธี
๔. จะสนับสนุน สมาคมประชาชาติ แห่งเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) ในการสร้างความร่วมมือ และความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในระหว่างประเทศสมาชิกตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ และจะส่งเสริมสัมพันธ์ไมตรีอย่างแน่นแฟ้นและให้ความร่วมมือ

มีอย่างเต็มที่แก่บรรดาประเทศสมาชิกของสมาคม ประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ทั้งในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และความร่วมมือในทางการเมือง ตลอดจนในการแก้ไขปัญหาหรือวิกฤติการณ์ที่กระทบกระเทือนต่อเสถียรภาพ และความมั่นคงของภูมิภาคส่วนนี้ของโลก ทั้งจะสนับสนุนมาตรการที่จะให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้บรรลุถึงซึ่งการเป็นเขตสันติภาพ เสรีภาพ และความเป็นกลาง

๕. จะส่งเสริมสัมพันธ์ไมตรีอันดี ตลอดจนความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจการค้ากับทุกประเทศ โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างในลัทธิการปกครอง หรือระบบเศรษฐกิจและสังคม

๖. จะหาทางส่งเสริมและปรับปรุงความสัมพันธ์ และความเข้าใจอันดีตลอดจนความร่วมมือเพื่อประโยชน์ร่วมกันกับประเทศเพื่อนบ้านที่มีได้เป็นสมาชิกของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อประโยชน์แห่งสันติภาพและเสถียรภาพในภูมิภาคนี้ อันจะบังผลให้เกิดสันติสุขร่วมกัน ระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้านทุกประเทศ

๗. จะดำเนินการทางการเมืองและทางการทูต ทั้งทางด้านประเทศไทยและสถานทูตไทยในต่างประเทศ อันเป็นการเกื้อกูลต่อการค้าของไทยกับต่างประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อการขยายตลาดการค้าสำหรับสินค้าของไทย ทั้งจะส่งเสริมชักชวนให้มีการนำทุนจากต่างประเทศ มาลงทุนประกอบกิจการภายในประเทศ โดยมีหลักประกันที่เข้มงวด นอกจากนั้นจะร่วมมือกับประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ เพื่อเสริมสร้างประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมระหว่างประเทศ

๘. จะคุ้มครองคนไทย ประโยชน์ของคนไทยในต่างประเทศและประโยชน์ของชาติในส่วนรวมให้ได้รับการประคับคองอย่างเป็นธรรมจากต่างประเทศ

นโยบายทางเศรษฐกิจ

รัฐบาลนี้กำหนดเป้าหมายรวมในการบริหารงานด้านเศรษฐกิจไว้ว่า จะยกระดับมาตรฐานความเป็นอยู่ของประชาชนให้สูงขึ้น อีกทั้งให้มีความแตกต่างกันน้อยกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน จึงวางนโยบายและแนวทางในการบริหารงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายไว้ดังนี้

นโยบาย

๑. จะปรับแผนพัฒนาเศรษฐกิจ ของประเทศให้เป็นไปในทางที่จะก่อให้เกิดการกระจายผลของการพัฒนาไปสู่ประชาชนส่วนใหญ่ โดยจัดสรรทรัพยากรเข้าใช้เร่งรัดพัฒนาการผลิตทางเกษตร และพัฒนาภาวะความเป็นอยู่ในชนบทอย่างเต็มที่ รวมทั้งจะใช้มาตรการทางการเงิน การคลัง ตลอดจนมาตรการส่งเสริมการลงทุนเข้าช่วยหนุนให้เกิดงานอาชีพแขนงต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับภาวะของพื้นที่แต่ละพื้นที่ทั่วทุก ตำบลในทุกภาคของประเทศ และมีผลในทางกระจายรายได้ให้เป็นธรรม
๒. จะสนับสนุนระบบเศรษฐกิจเสรี และจะขจัดการกระทำที่เบียดเบียนผูกขาดให้หมดไป โดยจะคำนึงถึงผลประโยชน์ของประชาชนทั่วไปซึ่งเป็นกลุ่มผู้บริโภคเป็นสำคัญ และขณะเดียวกัน ก็จะทำให้ความ เป็นธรรมแก่ผู้ผลิต และผู้จำหน่ายด้วย ทั้งนี้โดยรัฐจะพยายามหลีกเลี่ยงการแทรกแซง หรือเข้าดำเนินธุรกิจต่าง ๆ เว้นไว้แต่จะมีเหตุจำเป็นอันจะหลีกเลี่ยงไม่ได้เท่านั้น
๓. จะจัดให้มีแผนแม่บท เพื่อใช้ในการดำเนินงาน เพิ่มปริมาณการ ส่งสินค้าออกไปขายนอกประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะมีผลกระตุ้นให้การผลิตทางเกษตรกรรม และอุตสาหกรรม ตลอดจนบริการขยายตัวโดยรวดเร็ว
๔. จะปรับปรุงระบบการขนส่ง รวมทั้งสร้างอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการขนส่งภายในประเทศให้เกิดผลในทางลดค่าใช้จ่ายในการขนถ่ายสินค้า ในงานนี้จะมุ่ง

พัฒนาและขยายการขนส่งทางน้ำและทางรถไฟให้เพิ่มและมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งมีผลในทางประหยัดการใช้น้ำมันด้วย ทำเรื่อน้ำลึกซึ่งจำเป็นและมีประโยชน์ในทางขยายการค้ากับต่างประเทศก็จะเร่งดำเนินการให้สำเร็จเป็นงานด่วนอีกอย่างหนึ่ง อีกทั้งจะเร่งรัดพัฒนาการคมนาคมทางบก ทางอากาศ โดยปรับปรุงดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และเหมาะสมกับนโยบายประหยัดการใช้น้ำมัน โดยจะให้สัมพันธ์กับการขนส่งทางน้ำและทางรถไฟอย่างสอดคล้องกัน ส่วนการขนส่งทางอากาศนั้นจะขยายขอบเขตการดำเนินงานให้สัมพันธ์กับการขยายตัวของความต้องการในการขนส่งทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ โดยเฉพาะจะให้สนองการขยายตัวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ในด้านการสื่อสารจะเพิ่มประสิทธิภาพความสะดวกรวดเร็ว ความแน่นอน และสม่ำเสมอของการสื่อสารและโทรคมนาคมทุกรูปแบบ

๕. จะจัดให้มีแผนงาน ด้านส่งเสริม การท่องเที่ยว ที่สมบูรณ์และ เป็นผล ให้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะสร้างงานทั้งด้านบริการและอุตสาหกรรม ในครัวเรือนให้ได้มากที่สุด และจะต้องเป็นแหล่งที่ก่อให้เกิดรายรับเงินตราต่างประเทศสูงในระดับที่ทัดเทียมกับรายรับเงินตราต่างประเทศจากสินค้าขาออกชนิดหลัก เช่น ข้าว เป็นต้น

๖. จะจัดให้มีแผนงานใช้ทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะสินแร่ นานาชนิดทั้งบนผืนแผ่นดินและ ในทะเลให้เป็นประโยชน์ ต่อการพัฒนา เศรษฐกิจ ของ ประเทศ อย่างเต็มที่ และด้วยความเร่งรีบ

๗. จะจัดให้มีแผนการ ใช้พลังงาน ขึ้นใหม่ ให้สอดคล้อง กับภาวะเศรษฐกิจ และการเงินของประเทศ โดยจะเน้นหนักด้านการประหยัด การหาพลังงานทดแทน และกรรมวิธีการใช้พลังงานใหม่ทุกด้าน

๘. จะขยายสวัสดิการให้กับประชาชนทั่วไป โดยจะเน้นการช่วยเหลือผู้มรายได้น้อยเป็นพิเศษ เพื่อให้ประชาชนที่ยังมีรายได้น้อยสามารถดำรงชีพได้ดีขึ้น

๘. จะปรับปรุงนโยบายและบริหารการเงิน และการคลัง ในแนวที่จะสร้างความคล่องตัว สามารถหนุนให้เกิดการขยายตัวของเศรษฐกิจในแขนงต่าง ๆ ตามที่ระบุข้างต้น ได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และขณะเดียวกันจะสามารถรักษาเสถียรภาพของเงินบาท และฐานะทางการคลังของประเทศไว้ให้ได้ดี มีความมั่นคงเป็นที่เชื่อถือของนานาประเทศด้วย เพื่อให้บรรลุจุดหมายรัฐบาลจะประหยัดในจุดที่ควรประหยัดให้ได้ผลที่สุด และจะเร่งรัดให้รายได้ของแผ่นดินที่เกิดจากภาษีอากรซึ่งยังจัดเก็บได้ไม่ทั่วถึงได้อย่างมีประสิทธิภาพ และทั่วถึงโดยถ้วน และจะปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารงานในรัฐวิสาหกิจทุกแห่งให้เป็นแหล่งอำนวยความสะดวกให้กับรัฐได้สูงที่สุดที่พึงจะทำได้ และจะไม่ยอมให้รัฐวิสาหกิจที่หย่อนประสิทธิภาพพึงงบประมาณรายจ่ายอีกต่อไป

แนวทางการดำเนินนโยบายระยะต้น

เนื่องจากประเทศมีปัญหาสำคัญที่จะต้องแก้ไขทันที รัฐบาลจึงได้กำหนดแผนงานแก้ไขปัญหารุ่งด่วนเฉพาะหน้าให้บรรเทาเบาบางลงก่อน โดยกำหนดแนวทางดำเนินงานระยะสั้นช่วง ๖ เดือนแรก ดังนี้

๑. แก้ปัญหาค่าครองชีพสูง

เนื่องจากระดับราคาได้เพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งมีสาเหตุสำคัญมาจากการเพิ่มขึ้นของราคาน้ำมันขณะเดียวกันรายได้ของประชาชนส่วนใหญ่ปรับตัวไม่ทันประชาชนทั้งที่อยู่ในชนบทและในเมืองต่างก็ได้รับความเดือดร้อนด้วยกันทั้งสิ้น แต่ก็มีปัญหาหนักเบาแตกต่างกัน ดังนั้น การแก้ไขจึงต้องดำเนินในลักษณะที่ผิดแปลกกันบ้าง จุดสำคัญอยู่ที่การชะลอการเพิ่มขึ้นของระดับราคาสินค้า และต้องจัดการเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนโดยการสร้างงานใหม่ทำได้มากที่สุด

๑.๑ การชะลอการขึ้นราคาสินค้า

๑.๑.๑. จะไม่ปล่อยให้การขึ้นราคาของน้ำมันดิบซึ่งจะต้องมีอีกเป็นระยะ ๆ ในช่วงต่อไป มีผลทำให้ราคาน้ำมันในประเทศพุ่งขึ้นเร็วอย่างที่เข้ามาแล้วอีกทั้งนี้เพื่อยังมิให้เกิดการผลักดันราคาสินค้าและบริการต่าง ๆ ให้ต้องพุ่งสูงขึ้นอย่างรวดเร็วอย่างที่เกิดขึ้นในช่วง ๒ ปีก่อน ในการนี้จะมีให้เกิดผลกระทบกระเทือนประชาชนส่วนใหญ่เป็นสำคัญ

๑.๑.๒ จัดให้มีสินค้าที่จำเป็นต่อการครองชีพ จำหน่ายแก่ประชาชนทั่วไปอย่างสมบูรณ์ และในราคาที่เหมาะสมกับภาวะแห่งรายได้ในแต่ละช่วง และจะอาศัยการแก้ระบบตลาดให้มีผลลดส่วนต่างระหว่าง ราคาที่ผู้ผลิตได้รับกับราคาสำหรับผู้บริโภคต้องจ่าย โดยจะให้ต่างกันน้อยที่สุดด้วย

๑.๑.๓ กำกับกำกับการอำนวยความสะดวกของสถาบันการเงินให้มีผลทางลดทอนโอกาสในการกักตุนสินค้า หรือสร้างอำนาจผูกขาดรวมทั้งมิให้เกิดผลส่งเสริมการบริโภคในลักษณะที่ฟุ่มเฟือย อีกประการหนึ่งจะกำกับการอำนวยความสะดวกให้มีผลในทางส่งเสริมการขายการผลิตในสาขาต่าง ๆ พร้อมกันไป

๑.๒ การสร้างงาน

เนื่องจากประชาชนมีโอกาสปรับรายได้น้อย ในขณะที่ค่าครองชีพพุ่งสูงขึ้นอย่างรวดเร็วจึงเดือดร้อนมาก และความเดือดร้อนนี้กระจายไปทั่ว รัฐบาลต้องรีบเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชน โดยการสร้างงานทั้งในเมืองและในชนบทแขนงงานที่จะสร้างนอกจากด้านเกษตรแล้ว จะสร้างโอกาสในการจ้างงานทางอุตสาหกรรม และบริการพร้อมกันไป ในการนี้จะปรับปรุงนโยบายและมาตรการส่งเสริมการลงทุนใหม่ เฉพาะอย่างยิ่งการลงทุนที่มีผลสร้างงานให้คนทำได้จำนวนมากจะได้รับการสนับสนุนเป็นพิเศษ

๑.๒.๑ การสร้างงานในชนบท ซึ่งมีจุดประสงค์เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนอันเนื่องมาจากความแห้งแล้งในบໍที่แล้ว ลักษณะงานที่จะสร้างขึ้มนั้นจะต้องเป็นงานที่ใช้แรงงานมาก และสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ซึ่งจะเกิดผลชะลอการอพยพเข้าสู่ตัวเมืองของชาวชนบท การสร้างงานในชนบทนั้นนอกจากจะเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับชาวชนบทแล้ว ยังเป็นการสร้างบໍจยัพื้นฐานสำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจและอํานวยประโยชน์ให้แก่ท้องถิ่นนั้น ๆ ด้วย

การสร้างงานในชนบทอีกรูปหนึ่ง คือส่งเสริมให้มีการผลิตสินค้าพื้นเมืองอันเป็นอุตสาหกรรมในครัวเรือน หรืออุตสาหกรรมขนาดย่อม เพื่อเพิ่มปริมาณสินค้าสำหรับการส่งออกของประเทศ

๑.๒.๒ การสร้างงานในเมือง จะเน้นใช้แรงงานที่ว่างเปล่าในเมือง ซึ่งเป็นกลุ่มเยาวชนและหนุ่มสาวที่อยู่ในวัยทำงานและต้องการทำงาน เพื่อเป็นการบรรเทาภาระของครอบครัว ดังนั้น จึงจำเป็นต้องสร้างงานที่มีลักษณะสอดคล้องกับคุณภาพของแรงงานที่ว่างอยู่ การขยายแผนงานสร้างที่อยู่อาศัยให้แก่ประชาชนที่มีรายได้น้อยในเมือง ก็จะช่วยสร้างงานให้ประชาชนในเมืองเพิ่มขึ้นได้อีกส่วนหนึ่ง และงานคํานับรัฐบาลจะขยายจำนวนที่อยู่อาศัยให้ได้ปีละไม่้น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ หน่วย

๒. บໍญหานํ้ามัน

จะคํานับการบรรเทาความเดือดร้อน ของประชาชนที่เกิดจากการขึ้นราคานํ้ามันดิบของประเทศผู้ผลิต โดยปรับปรุงโครงสร้างราคานํ้ามันในประเทศตามความเปลี่ยนแปลงของราคานํ้ามันดิบในทางที่จะก่อภาระแก่ประชาชนผู้ยากจนน้อยที่สุด และจะคํานับการวางแผนประหยัดการใช้นํ้ามันเพื่อชะลอการเพิ่มขึ้นของปริมาณนํ้ามันที่จะนำเข้าให้ได้ผลตามเป้าหมายให้จงได้ โดยสนับสนุนให้ใช้การขนส่งทางนํ้าและทางรถไฟให้มากขึ้น และแก้บໍญหาจรรจัดซัดให้เป็นผลสำเร็จอย่างจริงจัง

๓. ปัญหาความแห้งแล้ง

ปัญหาความแห้งแล้งที่เกิดขึ้นในช่วงที่แล้ง และอาจจะมีขึ้นอีกในช่วงปีนี้ ซึ่งจะสร้างความชะงักงันให้แก่การทำมาหากินของประชาชนในชนบท ต้องได้รับการแก้ไขทุกวิถีทางและรีบด่วนที่สุด ในการแก้ปัญหานี้รัฐบาลจะเร่งปรับแผนการปล่อยน้ำจากเขื่อนใหม่ จะระดมการไขเครื่องสูบน้ำจากแม่น้ำใหญ่ทั่วทุกสาย และจะเพิ่มเครื่องมือเข้าเร่งทำฝนเทียมเข้าช่วยอีกทางหนึ่ง นอกจากนี้จะได้จัดเตรียมเมล็ดพันธุ์ให้แก่เกษตรกร ควบคู่ไปกับการสร้างอ่างหรือแหล่งเก็บน้ำอย่างรวดเร็วด้วย

ในการดำเนินการแก้ไขปัญหาคความแห้งแล้งนี้ จะดำเนินควบคู่ไปกับแผนการสร้างงานในชนบท

๔. ปัญหาหนี้สินของเกษตรกร

ปัญหาหนี้สินของเกษตรกรเป็นปัญหาที่ต้องแก้ไขเป็นการด่วนเช่นกัน รัฐบาลจะเร่งหาทางผ่อนคลายน้ปัญหา ด้วยวิธีการย้ระยะเวลาชำระหนี้ของ เกษตรกรที่ประสบความเสียหายจากความแห้งแล้งให้สอดคล้องกับความสามารถ และความจำเป็นของเกษตรกร ในขณะที่เดียวกันก็จะระดมเงินทุนจากสถาบันการเงินไปสู่ภาคเกษตรกรรม ตลอดจนจะใช้กลไกของรัฐที่มีอยู่ เพื่อพิทักษ์เกษตรกรมิให้ต้องเสียกรรมสิทธิ์ ในไร่นาซึ่งเป็นเครื่องมือทำกินที่สำคัญที่สุด

๕. การปรับปรุงงบประมาณ

จะปรับปรุงงบประมาณรายจ่าย โดยมีหลักการสำคัญดังนี้

๕.๑ ตัดทอนรายจ่ายที่มีความจำเป็นน้อย หรือที่มีอันค้บความสำคัญต่ำเพื่อนำมาใช้จ่ายในโครงการและแผนงานที่มีความจำเป็นเร่งด่วน

LIART

๕.๒ จัดสรรงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม เพื่อการแก้ไขปัญหาค่าความแห้งแล้ง การพัฒนาและการสร้างงานในชนบท การช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยและการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงของประเทศ

๕.๓ รวบรวมโครงการพัฒนาจังหวัดของหน่วยราชการต่าง ๆ ที่กำหนดไว้แล้วในงบประมาณ แต่ยังไม่ได้จัดทำ ให้ได้จัดทำรวมไปกับโครงการสร้างงานในชนบทในฤดูแล้งนี้ ทั้งนี้เพื่อมิให้ซ้ำซ้อนกัน

แนวทางดำเนินงานในระยะต่อไป

หลังจากดำเนินงานแก้ปัญหาภัยแล้งที่เผชิญอยู่เฉพาะหน้าในช่วง ๖ เดือนแล้ว รัฐบาลจะวางแผนดำเนินงานทุกด้านให้บรรลุนโยบายที่ได้กล่าวข้างต้นทุกข้อต่อไป และแผนดำเนินงานเหล่านั้นจะได้รับการติดตามและปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับภาวะการณ์เป็นระยะ ๆ ทั้งนี้ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายรวมที่กำหนดไว้อย่างสมบูรณ์ และโดยมุ่งหมายให้ภาวะทางเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศมีระดับความสมบูรณ์ก้าวหน้าทัดเทียมประเทศที่พัฒนาแล้วทั้งหลาย

นโยบายทางสังคม รัฐบาลมีเจตนารมณ์ที่จะทำให้ประชาชนมีความสุขปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์ จะวางพื้นฐานการศึกษาให้เด็กเยาวชน และประชาชนสามารถพัฒนาตนเองและสังคม โดยให้ยึดมั่นในศาสนธรรม คุณค่าของศิลปวัฒนธรรมไทย รู้จักนำความรู้ ความสามารถ ทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ เพื่อความร่วมมือเป็นสุขของสังคมไทยตลอดไป ดังต่อไปนี้

๑. ยาเสพติด

จะดำเนินการกวาดล้างแหล่งผลิต และจำหน่ายยาเสพติดให้โทษโดยเด็ดขาดนับ

พลัน ส่วนทางด้านผู้ศึกษาเสพติดจะให้แก่นำบัตรรักษา และอบรมให้ตระหนักถึงภัยอันเกิดจากยาเสพติด

๒. กระบวนการยุติธรรม

๒.๑ จะรักษาไว้ซึ่งความศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมาย ผดุงความเป็นอิสระของผู้พิพากษาในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดี

๒.๒ จะปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเพื่อให้คดีความต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้มาสู่การพิจารณาพิพากษาของศาลโดยรวดเร็ว

๒.๓ จะจัดตั้งศาลปกครองและศาลสาขาอื่น ตามความเหมาะสมจะอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนผู้มีอรรถคดีโดยการจัดตั้งศาลเพิ่มขึ้นตามความจำเป็น และเร่งรัดการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลให้แล้วเสร็จไปโดยรวดเร็ว

๒.๔ จะปรับปรุงฐานะของผู้พิพากษาให้เหมาะสม และเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ ความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดี เพื่อช่วยให้ผู้พิพากษาสามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นผู้มีจรรยาตุลาการที่ดั่งงาม

๒.๕ จะขยายการคุ้มครองประพฤติกู้กระทำผิดออกไปในส่วนภูมิภาค เพื่อปกป้องคุ้มครองและป้องกันสังคมจากอาชญากรรม และช่วยเหลือ ควบคุมและสอดส่องผู้กระทำผิดที่ไม่ร้ายแรงให้กลับตนเป็นพลเมืองดีของสังคมโดยไม่ต้องถูกจำคุก

๒.๖ จะแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายระเบียบและข้อบังคับให้สอดคล้องกับภาวะสังคมในปัจจุบัน เพื่อให้สามารถอำนวยความสะดวกและรักษาความสงบสุขของประชาชนตลอดไป

๓. การสาธารณสุข

LI RT

จะปรับปรุงให้ประชาชนทั้งในชนบท และในเมืองให้ได้รับบริการทางแพทย์และสาธารณสุข สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น และจะพยายามจัดสรรงบประมาณสำหรับใช้ในกิจการสาธารณสุขให้มากขึ้น โดยจะดำเนินการดังต่อไปนี้-

๓.๑ จะเร่งรัดการดำเนินงานโครงการสาธารณสุขมูลฐาน ด้วยการจัดบริการให้ประชาชนในระดับหมู่บ้านและตำบลที่ยังไม่ได้รับบริการดังกล่าว ให้มีโอกาสใช้บริการป้องกันโรค การส่งเสริมสุขภาพ และการรักษาพยาบาลเบื้องต้น ทั้งนี้จะให้การสงเคราะห์ผู้มีรายได้น้อยและผู้สูงอายุด้านการรักษาพยาบาลเป็นพิเศษโดยจะประสานงาน และร่วมมือกับภาคเอกชนด้วย

๓.๒ จะเร่งรัดการปรับปรุงขยายและก่อสร้างโรงพยาบาลอำเภอ รวมทั้งจัดตั้งสถานีอนามัยให้มีระบบและช่างงานสาธารณสุขให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

๓.๓ จะร่วมมือกับทบวงมหาวิทยาลัย ในการเร่งรัดการผลิตแพทย์ พยาบาล ทันตแพทย์ เภสัชกร นักสาธารณสุข เจ้าหน้าที่เทคนิค และเจ้าหน้าที่ธุรการทางการแพทย์และสาธารณสุข ให้มากขึ้นโดยเร็ว เพื่อให้พอเพียงกับการขยายบริการสาธารณสุขในระดับท้องถิ่น ทั้งจะปรับปรุงคุณภาพของบุคลากรดังกล่าว ให้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพในชนบท

๓.๔ จะเร่งรัดการดำเนินการวางแผนครอบครัว ให้ลดอัตราการเพิ่มประชากรลง และขยายการฉีดวัคซีนป้องกันโรคให้ประชาชนมากยิ่งขึ้น อีกทั้งการแก้ไขปัญหาสภาพโภชนาการรวมทั้งการสาธารณสุขปโภค

๓.๕ จะส่งเสริมและเร่งรัดให้มีการวิจัย และพัฒนาเพื่อให้หน่วยงานของรัฐและธุรกิจเอกชนสามารถผลิตครุภัณฑ์ เวชภัณฑ์ และวัสดุภัณฑ์ ที่ใช้ในการแพทย์และสาธารณสุขให้มากยิ่งขึ้น รวมทั้งผนึกวิธีการรักษาพยาบาลแบบพื้นบ้าน กับระบบการ

รักษาพยาบาลในโครงการสาธารณสุขขั้นมูลฐาน เพื่อให้สามารถพึ่งตนเองได้ทั้งในยามปกติและยามฉุกเฉิน

๓.๖ จะพัฒนาและปรับปรุงระบบงานสาธารณสุขทั่วประเทศ เพื่อให้สามารถประสานเป้าหมาย ประสานงานระหว่างหน่วยงานด้านสาธารณสุขกับหน่วยงานฝ่ายกลา-
โหม มหาตมไทย เกษตร อุตสาหกรรม สิ่งแวดล้อม ศักยภาพ และธุรกิจเอกชนเพื่อให้
ประชาชนได้รับบริการสาธารณสุขดีขึ้นในยามปกติ และเตรียมพร้อมที่เผชิญเหตุการณ์
ในยามฉุกเฉินได้

๓.๗ จะปรับปรุงและดำเนินการด้านสุขภาพ โดยใช้เทคโนโลยีใหม่ ใช้สื่อ
สารมวลชน และใช้วิธีการศึกษาทั้งในและนอกระบบ เพื่อให้ประชาชนโดยเฉพาะนัก
เรียนชั้นประถมและมัธยม รู้จักปฏิบัติตนในการป้องกันโรค การส่งเสริมสุขภาพ และ
รักษาพยาบาลเบื้องต้นด้วยตนเอง

๓.๘ จะดำเนินการทุกอย่างเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคด้วยการตรวจสอบป้องกันปราบ
ปราม และลงโทษผู้กระทำความผิด รวมทั้งส่งเสริมให้ใช้เทคโนโลยีที่ถูกต้องและเหมาะสม
ในการผลิต การจำหน่าย การโฆษณาผลิตภัณฑ์อาหาร ข้าราชการโรคและวัสดุภัณฑ์
ที่ใช้ในการเกษตร ให้ได้รับความปลอดภัย เป็นธรรม และประหยัด

๓.๙ จะส่งเสริมการออกกำลังกายและการกีฬา เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพดีตั้งแต่
เยาว์วัย

๓.๑๐ จะป้องกันและรักษาโรคที่เป็นอันตรายต่อประชาชน ในกลุ่มอาชีพหรือวัย
ต่าง ๆ โดยเฉพาะโรคที่สามารถขจัดหรือบำบัดให้หมดสิ้นไปจากประเทศไทย ทั้งนี้จะ
เร่งรัดโครงการที่จะป้องกันและบรรเทาอุบัติเหตุและสาธารณภัยชนิดต่าง ๆ รวมทั้งจัดตั้ง
โครงการฟื้นฟูผู้ทพผลกระทบให้สามารถดำรงชีวิตและประกอบอาชีพได้อีกด้วย

๓.๑๑ จะผลิตและส่งเสริมให้นักวิชาการทางการแพทย์ และสาธารณสุขให้มีความสามารถสูงที่จะแสวงหาวิทยาการแผนใหม่ในประเทศ หรือจากต่างประเทศเพื่อใช้แก้ปัญหาสาธารณสุข

๔. การพัฒนาเด็กและเยาวชน

จะส่งเสริมทั้งภาครัฐบาล และภาคเอกชนให้ร่วมกันระดมสรรพกำลังในการพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยให้มีคุณภาพดีขึ้นทั้งทางกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม

๔.๑ จะส่งเสริมและสนับสนุนให้การอบรมเลี้ยงดู ในครอบครัวมีคุณภาพดียิ่งขึ้น โดยถือเป็นพื้นฐานอันสำคัญในการพัฒนาเด็กและเยาวชน

๔.๒ จะส่งเสริมสุขภาพทั้งทางกายและทางจิตใจ โดยเน้นการเจริญเติบโตของร่างกาย การป้องกันโรค และการป้องกันปัญหาสุขภาพจิตเป็นหลัก

๔.๓ จะเร่งรัดสร้างค่านิยมโดยเฉพาะด้านจริยธรรม และศาสนธรรมให้มีวินัย ความซื่อสัตย์ ความอดทน ความขยันหมั่นเพียร รู้จักประหยัด รู้จักตนเอง และรู้จักอยู่ร่วมกับผู้อื่นด้วยความสมานฉันท์

๔.๔ จะส่งเสริมการพัฒนาด้านสติปัญญา การแสวงหาความรู้และการใช้เหตุผล ในทางริเริ่มและสร้างสรรค์ ที่มีประสิทธิภาพอันเหมาะสมกับวัย

๔.๕ จะส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้พัฒนาให้เต็มที่ตามสภาพ และความแตกต่างระหว่างบุคคล ส่งเสริมและบำบัดรักษาเด็กที่มีปัญหาเฉพาะทั้งทางกายสมอง และอารมณ์ รวมทั้งให้ความคุ้มครองเด็ก เยาวชนที่ทำงาน

๔.๖ จะส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ แก่ตนเองและสังคม

๕.๗ จะส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้ตระหนักในความสำคัญของความเป็นชาติ
เข้าใจบทบาทของตนในการพัฒนาชาติ และการเป็นสมาชิกในสังคมนานาชาติ

๕. การศึกษา

รัฐมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาการศึกษาให้เป็นรากฐานการปกครอง ของประเทศใน
ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข การประกอบอาชีพ การพัฒนาชน
บท การให้เยาวชนไทยเป็นผู้พิชิตพร้อมด้วยความรู้ ความคิด มีคุณธรรม จริยธรรม
และพลานามัยสมบูรณ์โดยจะดำเนินการดังต่อไปนี้

๕.๑ จะประสานงานการศึกษาทั้งด้านนโยบายและการบริหารการศึกษาทุกระดับ
โดยเฉพาะให้มีการประสานสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาทุกระดับตั้งแต่ประถมศึกษา มัธยมศึกษา
ศึกษา การศึกษานอกโรงเรียน ถึงระดับอุดมศึกษา

๕.๒ จะปรับปรุงการเรียน การสอน หลักสูตร เพื่อสร้างเยาวชนให้มีระเบียบ
วินัย มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการประกอบอาชีพ มีความรับผิดชอบและ
ตระหนักถึงหน้าที่ สิทธิ ตามวิถีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์
เป็นประมุข

๕.๓ จะมอบอำนาจการจัดการศึกษาไปสู่ระดับปฏิบัติให้มากที่สุด และจะเปิดโอ-
กาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม และเสนอแนะความต้องการในการจัดการศึกษาให้
สอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริง สามารถสนองตอบความต้องการของประชาชนด้านส่งเสริม
การประกอบอาชีพของชุมชนและท้องถิ่น

๕.๔ จะระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาเพื่อขยายการศึกษาโดยเฉพาะการ
ศึกษาภาคบังคับและการศึกษานอกโรงเรียนให้ทั่วถึงโดยรวดเร็ว เพื่อสร้างประชากรไทย
ให้มีคุณภาพมีความสามารถในการประกอบอาชีพและกลับไปพัฒนาท้องถิ่นของตนเองได้
รวมทั้งส่งเสริมให้สนใจเชื่องทางการศึกษาให้กับเด็กที่มีความสามารถได้เรียนอย่างทั่วถึง

๕.๕ จะปรับปรุงวิธีการจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษา เพื่อให้เกิดความเสมอภาคและให้มีคุณภาพทัดเทียมกันทุกระดับ ไม่ว่าสถานศึกษานั้นจะตั้งอยู่ ณ ที่ใด ทั้งนี้โดยคำนึงถึงความต้องการของท้องถิ่นเป็นสำคัญ

๕.๖ จะส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษามีประสิทธิภาพในการสอน การวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ รวมทั้งจะสนับสนุนกิจกรรมของนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัย และนอกมหาวิทยาลัยที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติโดยส่วนรวม

๕.๗ เพื่อแก้ปัญหาสำคัญทางด้านการศึกษาของประเทศที่กำลังเผชิญ อยู่ในปัจจุบัน จะเร่งดำเนินมาตรการดังต่อไปนี้

๕.๗.๑ การศึกษาประชาบาลจะปรับปรุงระบบบริหารการประถมศึกษา ให้มีเอกภาพ โดยจัดตั้งสำนักงานเทียบเท่ากรมในกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อวางนโยบายและประสานงานการศึกษาประชาบาลทั่วประเทศให้มีรูปแบบ และเป็นมาตรฐานเดียวกัน และจะยกฐานะครูประชาบาลขึ้นเป็นข้าราชการพลเรือน รวมทั้งจะปรับปรุงระบบบริหารงานบุคคลให้คล่องตัวขึ้น

๕.๗.๒ การจัดการศึกษาของวิทยาลัย จะพัฒนารูปแบบการประสานงานของวิทยาลัยที่อยู่ใกล้เคียงกันให้สามารถใช้ทรัพยากรร่วมกันในการสอน การวิจัย การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และให้บริการทางวิชาการ

๕.๗.๓ การอาชีวศึกษา จะพัฒนารูปแบบและจัดระบบการประสานงานของสถาบันอาชีวศึกษาต่าง ๆ ทั้งของรัฐและเอกชนให้สอดคล้องกับความต้องการของภาครัฐบาลและภาคเอกชน

๕.๗.๔ การศึกษาเอกชน จะให้ความช่วยเหลือทางด้านวิชาการทั้งนี้ เพื่อให้โรงเรียนราษฎร์มีคุณภาพและมีมาตรฐานดี

๖. ศิลป วัฒนธรรม ศาสนา และอักษรศาสตร์ไทย

๖.๑ จะรักษาและพัฒนาศิลปวัฒนธรรมไทยให้มีเอกลักษณ์สงเด่น และจะป้องกันมิให้ศิลปวัฒนธรรมของชาติอื่นที่เผยแพร่เข้ามาในประเทศ ทำลายศิลปวัฒนธรรมซึ่งเป็นเอกลักษณ์อันดีงามของชาติ รวมทั้งการปราบปรามกิจกรรมอันทำลายและขัดต่อศีลธรรม จรรยา และชื่อเสียงเกียรติภูมิของคนไทยด้วย

๖.๒ จะอนุรักษ์ศิลปกรรมโบราณสถาน และปูชนียสถานอันเป็นที่สักการะยึดเหนี่ยวทางใจของประชาชน

๖.๓ จะสนับสนุนเสรีภาพในการนับถือศาสนา ส่งเสริมขันติธรรม และความสมานฉันท์ระหว่างผู้นับถือศาสนาต่าง ๆ กัน เพื่อผลในการฟื้นฟูศิลปกรรม จริยธรรมของชนในชาติ

๖.๔ จะส่งเสริมให้ประชาชนประพฤติปฏิบัติตามครรลองของศิลปกรรม จริยธรรมเป็นพิเศษ โดยกวัดขั้นความประพฤติของข้าราชการให้เป็นพินับถือ ศรัทธา และเป็นตัวอย่างที่ดีงามของประชาชน

๗. ชุมชน เมือง สังแวดล้อม และสาธารณูปโภค

๗.๑ จะพัฒนา เมือง ชุมชน และชนบทให้อยู่ในขนาดที่เหมาะสมและสัมพันธ์กับการขยายบริการทางสังคม โดยคำนึงถึงความเหมาะสมในการใช้และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงาน คุณภาพสิ่งแวดล้อม จารีตประเพณี และเอกลักษณ์ของท้องถิ่น

๗.๒ จะจัดบริการสังคมในเรื่องสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ที่อยู่อาศัยของผู้อยู่อาศัยน้อย รายได้ปานกลาง ทั้งในเมือง และชนบทให้มีลักษณะสมบูรณ์ในตัวเอง

๑.๓ จะจัดบริการสังคมด้านการศึกษา สถานพักผ่อนหย่อนใจ สวนสาธารณะ ในเมืองและชุมชนต่าง ๆ รวมทั้งการขยายสวนอุทยาน อุทยานแห่งชาติ และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า

นโยบายทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี พลังงาน และสิ่งแวดล้อม

๑. จะเร่งรัดส่งเสริมการวิจัย และการให้บริการทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยเน้นหนักในการสนับสนุนงานพัฒนาด้านเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม เพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม
๒. จะวางแผนการทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ในการนำทรัพยากรธรรมชาติ มาใช้เป็นประโยชน์ในการพัฒนาประเทศ ทั้งนี้โดยคำนึงถึงสภาวะของสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ
๓. จะส่งเสริมการเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการที่จะนำไปสู่การพัฒนา ปรับปรุง วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี จากในประเทศและจากต่างประเทศให้เหมาะสม เพื่อใช้ประโยชน์ในการแก้ไขปัญหามลพิษทางเศรษฐกิจสังคมและสภาพแวดล้อม
๔. จะเร่งรัดส่งเสริมการสำรวจวิจัยและพัฒนาการนำพลังงานทุกรูปแบบภายใน ประเทศมาใช้ให้เป็นประโยชน์โดยเร็ว เพื่อลดการใช้น้ำมันที่ต้องซื้อจากต่างประเทศ
๕. จะเร่งรัดประสานงานด้านพลังงาน เพื่อให้การบริหารงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ภูมิภาครประสานงานต่อเนื่องและให้เป็นไปในเป้าหมายแนวทางเดียวกันอย่างใกล้ชิด
๖. จะกำหนดอัตราค่าพลังงานที่ใช้เป็นประโยชน์ได้แก่ทุกชนิดให้เหมาะสมกับสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

๗. จะควบคุมการจัดการ การผลิต และการใช้พลังงานให้เป็นไปโดยประหยัด และได้ประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม เพื่อให้มีพลังงานใช้อย่างเพียงพอเหมาะสมกับภาวะการณ์ทั้งในยามปกติและยามฉุกเฉิน

๘. อนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ โดยจัดให้มีการใช้และฟื้นฟูทรัพยากรเหล่านี้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและเป็นธรรมในสังคม

นอกจากนโยบายดังกล่าวข้างต้นแล้ว ประเทศไทยยังมีปัญหาสำคัญที่ต้องเผชิญอยู่ในขณะนี้ และเป็นภาระหนักอีกประการหนึ่ง คือปัญหาเกี่ยวกับผู้อพยพพลัดถิ่น ซึ่งในเวลานี้รัฐบาลขอแถลงว่า จะดำเนินการแก้ปัญหาตามหลักมนุษยธรรมควบคู่กับหลักอธิปไตย ความมั่นคง ความปลอดภัย และผลประโยชน์ของชาติ เกี่ยวกับผู้ลี้ภัยจากอินโดจีน ซึ่งมีอยู่ในประเทศไทยเป็นจำนวนมากนั้น รัฐบาลจะเร่งดำเนินการทางการเมืองและการทูตให้องค์การและประชาคมระหว่างประเทศ เข้ามามีส่วนรับผิดชอบในการแก้ปัญหาเรื่องนี้ โดยเฉพาะให้มีการรับบุคคลเหล่านี้ ออกจากประเทศไทยมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในขณะนี้ ทั้งนี้เพื่อบรรเทาผลกระทบกระเทือนและความเดือดร้อนซึ่ง ประเทศไทยและประชาชนคนไทยต้องประสบอยู่ในปัจจุบันให้มากที่สุดเท่าที่จะกระทำได้

ท่านประธานที่เคารพ และท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ นโยบายของรัฐบาลในรายละเอียดซึ่งที่กระผมได้แถลงไปแล้วนั้น หากมิได้นำไปปฏิบัติอย่างจริงจังก็จะเป็นเพียงคำพูดหรือค้วหนังสือที่ไร้ค่า การปฏิบัติตามแนวนโยบายดังกล่าว จะต้องอาศัยความตั้งใจจริง ความสุจริต และการไตร่ตรองที่รอบคอบจากคณะรัฐบาล โดยกระผมขอให้เชื่อมั่นว่า การปฏิบัติหน้าที่ตามหลักดังกล่าวนี้ จะเริ่มตั้งแต่ตัวกระผมและรัฐมนตรีทุกท่าน เป็นลำดับแรกต่อจากนั้นก็ดำเนินการให้ข้าราชการตั้งแต่ชั้นผู้ใหญ่ เรื่อยลงไปจนถึงชั้นผู้น้อยทุกระดับถือปฏิบัติเช่นกัน การที่คณะรัฐบาลและข้าราชการจะสามารถกระทำ

หน้าเห็นได้ กระผมเห็นว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องอาศัยความร่วมมือจากท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ในการที่จะให้ความคิดเห็น ทักท้วงในสิ่งที่ เป็นประโยชน์ และที่สำคัญยิ่งก็คือ ความเข้าใจและความร่วมมือของประชาชน

กระผมขอให้คำมั่นสัญญาต่อท่านทั้งหลาย และต่อประชาชนว่า กระผมจะบริหารงานตามนโยบายที่เสนอนี้ โดยยึดถือความสุจริต ความเที่ยงธรรม และความตั้งใจอย่างแน่วแน่ ในการที่กระผมและรัฐมนตรีร่วมคณะทุกท่าน จะยึดถือผลประโยชน์ของชาติเป็นที่ตั้ง กระผมหวังว่าเราทุกคนสามารถจะนำความผาสุก ความสงบเรียบร้อย และความเจริญมาสู่ประเทศชาติ และประชาชน สมดังเจตนารมณ์และเป้าหมายที่ได้แถลงไว้ในวันนี้ทุกประการ

ขอบพระคุณ

ภาคพระราชบัญญัติ

Legislative Institutional Repository of Thailand

พระราชบัญญัติ

สถาบันเทคโนโลยีการเกษตร (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๒๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๒

เป็นปีที่ ๓๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภาดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

LI RT

มาตรา ๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑ สถาบันอาจแบ่งส่วนราชการดังนี้

- (๑) สำนักงานอธิการบดี
- (๒) คณะ
- (๓) บัณฑิตวิทยาลัย

และอาจให้มีสำนักเพื่อการวิจัย หรือเพื่อส่งเสริมวิชาการเป็นส่วนราชการในสถาบันซึ่งก็ได้

สำนักงานอธิการบดี อาจแบ่งส่วนราชการเป็นกองและแผนกหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น

คณะ อาจแบ่งส่วนราชการเป็นสำนักงานเลขานุการและภาควิชา
บัณฑิตวิทยาลัยและสำนัก อาจมีสำนักงานเลขานุการได้
สำนักงานเลขานุการ อาจแบ่งส่วนราชการเป็นแผนกหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๓ ในแต่ละคณะ บัณฑิตวิทยาลัยหรือสำนัก ให้มีคณบดีหรือผู้อำนวยการสำนักคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบในงานของคณะ บัณฑิตวิทยาลัยหรือสำนัก และจะมีรองคณบดีหรือรองผู้อำนวยการสำนักคนหนึ่งหรือหลายคนก็ได้เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่คณบดีหรือผู้อำนวยการสำนักจะมอบหมาย แล้วแต่กรณี

ถ้ามีการแบ่งภาควิชา ให้มีหัวหน้าภาควิชาเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบในงานของภาควิชา

คณบดี ผู้อำนวยการสำนัก รองคณบดี รองผู้อำนวยการสำนักและหัวหน้าภาควิชา ให้แต่งตั้งจากคณาจารย์ประจำของสถาบัน ผู้ซึ่งได้รับปริญญาจากสถาบันหรือได้รับ ปริญญา หรือเทียบเท่า ในสาขา วิชา ที่มีการ สอน ในสถาบัน จากมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอื่นหรือสถานศึกษาชั้นสูงอื่นที่สภาสถาบันรับรอง โดยให้ดำรงตำแหน่งสี่ปีและอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งสองวาระติดต่อกันไม่ได้”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร พ.ศ. ๒๕๐๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๔ ในแต่ละคณะ บัณฑิตวิทยาลัยหรือสำนัก ให้มีคณะกรรมการประจำคณะหนึ่ง ประกอบด้วยคณบดีหรือผู้อำนวยการสำนักเป็นประธานกรรมการ รองคณบดีหรือรองผู้อำนวยการสำนักและหัวหน้าภาควิชาเป็นกรรมการ และกรรมการซึ่งคณาจารย์ในภาควิชาเลือกตั้งจากคณาจารย์ในภาควิชาหนึ่งภาควิชาละหนึ่งคน ถ้าไม่มีการแบ่งภาควิชา ให้สภาสถาบันแต่งตั้งคณาจารย์ในคณะ บัณฑิตวิทยาลัยหรือสำนักแล้วแต่กรณี เป็นกรรมการเพิ่มเติมให้ได้จำนวนไม่น้อยกว่าส่นแต่ไม่เกินเก้าคน

ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งแต่งตั้งกรรมการคนหนึ่งเป็นเลขานุการ กรรมการซึ่งคณาจารย์ในภาควิชาเลือกตั้ง และกรรมการซึ่งสภาสถาบันแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสี่ปี และอาจได้รับเลือกตั้งหรือแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใหม่ได้ ลักษณะของผู้รับเลือกตั้งตลอดจนหลักเกณฑ์ และวิธีการเลือกตั้งกรรมการจากคณาจารย์ในภาควิชาตามวรรคหนึ่ง ให้กำหนดเป็นข้อบังคับของสถาบัน”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๔ ปริญญา มีสามชั้น คือ

เอก เรียกว่า ดุษฎีบัณฑิต ใช้อักษรย่อ ด.

โท เรียกว่า มหาบัณฑิต ใช้อักษรย่อ ม.

ตรี เรียกว่า บัณฑิต ใช้อักษรย่อ บ.

สถาบันมีอำนาจให้ปริญญาในสาขาวิชาที่มีการสอนในสถาบัน การกำหนดให้สาขาวิชาใดมีปริญญาชั้นใด และจะใช้อักษรย่อสำหรับสาขาวิชานั้นอย่างไร ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๗ สถาบันมีอำนาจให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์แก่บุคคลซึ่งสถาบันเห็นว่าทรงคุณวุฒิสมควรแก่ปริญญาชั้นใด แต่จะให้ปริญญาดังกล่าวแก่คณาจารย์ประจำหรือกรรมการสภาสถาบันซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวาระนั้นไม่ได้

ชั้น สาขาของปริญญา และวิธีการให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๘ สถาบันจะจัดให้มีครุวิทยฐานะและเข็มวิทยฐานะเป็นเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะของผู้ได้รับปริญญา ประกาศนียบัตรชั้นสูง อนุปริญญา และประกาศนียบัตร และอาจกำหนดให้มีครุประจำตำแหน่งกรรมการสภาสถาบัน หรือครุประจำตำแหน่งคณาจารย์ของสถาบันก็ได้

การกำหนดลักษณะ ชนิด ประเภท และส่วนประกอบของครุวิทยฐานะ เข็ม
วิทยฐานะและครุประจำตำแหน่ง ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

ครุวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะและครุประจำตำแหน่งจะใช้ในโอกาสใด โดยมี
เงื่อนไขอย่างใด ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถำบัน”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ส. โทษะภักดิ์

รองนายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติสถำบัน-
เทคโนโลยีการเกษตร พ.ศ. ๒๕๓๘ ซึ่งใช้อยู่ในปัจจุบันกำหนดให้สถำบันมีอำนาจให้ปริญญาแก่
ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในทุกสาขาวิชาได้เพียงชั้นปริญญาตรีเท่านั้น สมควรให้สถำบันมีอำนาจให้
ปริญญาแก่ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากสถำบันนี้ ทุกสาขาวิชาถึงชั้นปริญญาเอก อีกประการหนึ่งสม-
ควรกำหนดให้สถำบันมีอำนาจให้ปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิตแก่บุคคลใด ๆ ซึ่งสถำบันเห็นว่าทรงคุณวุฒิ
สมควรแก่ปริญญา นั้นได้กับสมควร กำหนดให้มีครุประจำตำแหน่ง กรรมการสถำบันและครุ
ประจำตำแหน่งคณาจารย์ของสถำบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(ราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม ๘๖ ตอนที่ ๕๖ วันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๒๒)

พระราชบัญญัติ

ป้องกันเรือโดนกัน

พ.ศ. ๒๕๒๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๒

เป็นปีที่ ๓๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการป้องกันเรือโดนกัน
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติป้องกันเรือโดนกัน พ.ศ. ๒๕๒๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

LI RT

Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติป้องกันเรือโค่นกัน พ.ศ. ๒๔๖๗

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“เรือ” หมายความว่า ยานพาหนะทางน้ำทุกชนิดรวมทั้งยานพาหนะทางน้ำชนิดที่ไม่มีระวางขับน้ำ และเครื่องบินทะเลซึ่งใช้หรือสามารถใช้ในการขนส่งทางน้ำได้

“เครื่องบินทะเล” หมายความว่า อากาศยานอื่นใดที่สร้างให้บังคับการเดินเรือบนพื้นน้ำได้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงในเรื่อง ดังต่อไปนี้

- (๑) การถือท้ายและการเดินเรือ
- (๒) โคมไฟและท่อนเครื่องหมาย
- (๓) สัญญาณเสียง และสัญญาณแสง
- (๔) ข้อบกพร่องในการป้องกันเรือโค่นกัน
- (๕) ที่ติดตั้ง และรายละเอียดทางเทคนิคของโคมไฟและท่อนเครื่องหมาย
- (๖) สัญญาณที่ควรมีเพิ่มขึ้นสำหรับเรือประมงขณะทำการประมงใกล้กัน
- (๗) รายละเอียดทางเทคนิคของเครื่องทำสัญญาณเสียง
- (๘) สัญญาณอัฒจันทร์

มาตรา ๖ กฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๕ ให้ใช้บังคับแก่เรือไทยและเรือต่างประเทศที่อยู่ในน่านน้ำไทย และเรือไทยที่อยู่ในทะเลหลวง

มาตรา ๗ กฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๕ ให้ถือว่าเป็นกฎข้อบังคับสำหรับป้องกันเหตุเรือโค่นกันตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทยด้วย

LI RT

มาตรา ๘ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๕
เกี่ยวกับเรือดำทุบไว้ ในมาตรา ๖ มีความรับผิดชอบและต้องระวางโทษเช่นเดียวกับที่บัญญัติ
ไว้สำหรับเรือในกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย

มาตรา ๘ ในระหว่างที่ยังไม่มีกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๕ ใช้บังคับ
กับเรือที่เดินขบวนอยู่ในแม่น้ำลำคลอง ให้มีกฎกระทรวงที่ออกตามความในพระราช
บัญญัติป้องกันเรือโดนกัน พ.ศ. ๒๔๘๗ มาใช้บังคับเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระ
ราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

๓. โทษระกิตย

รองนายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากประเทศไทยได้เคยเข้า
เป็นภาคีสัญญาว่าด้วยกฎข้อบังคับระหว่างประเทศ สำหรับการป้องกันเรือโดนกันในทะเล
ค.ศ. ๑๙๕๘ และได้ตราพระราชบัญญัติป้องกันเรือโดนกัน พ.ศ. ๒๔๘๗ ขึ้นบังคับใช้เพื่ออนุวัติ
การให้เป็นไปตามอนุสัญญานั้น ต่อมาอนุสัญญาดังกล่าวได้ถูกยกเลิกโดยอนุสัญญาว่าด้วยกฎข้อ
บังคับระหว่างประเทศสำหรับป้องกันเรือโดนกันในทะเล ค.ศ. ๑๙๗๒ ซึ่งมีผลใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่
๑๕ กรกฎาคม ๒๕๒๐ เป็นต้นไป ในการนี้สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการป้องกันเรือโดน
กันให้สอดคล้องกับอนุสัญญาฉบับใหม่ซึ่งประเทศไทยกำลังดำเนินการเข้าเป็นภาคีสัญญา จึง
จำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

(ราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม ๘๖ ตอนที่ ๕๖ วันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๒๒)

พระราชบัญญัติ
ราชทัณฑ์ (ฉบับที่ ๓)
พ.ศ. ๒๕๒๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๒
เป็นปีที่ ๓๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

LI RT

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๓) ของมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติราช-
 ทัญท์ พุทธศักราช ๒๔๗๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๓) “นักโทษเค็ดขาด” หมายความว่า บุคคลซึ่งถูกขังไว้ตามหมายจำคุก
 ภายหลังจากคำพิพากษาดังที่สุด และหมายความรวมถึงบุคคลซึ่งถูกขังไว้ตามคำสั่งที่ชอบ
 ด้วยกฎหมายให้ลงโทษด้วย”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ส. โทตระภิกษุ

รองนายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยราช-
 ทัญท์ยังไม่ได้กำหนดวิธีปฏิบัติแก่บุคคลซึ่งถูกขังไว้ตามคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย สมควรกำหนด
 ให้บุคคลดังกล่าวเป็นนักโทษเค็ดขาด เพื่อให้ได้รับสิทธิเหมือนนักโทษเค็ดขาดตามคำพิพากษาของ
 ศาล จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

(ราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม ๘๖ ตอนที่ ๕๖ วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๒๒)

พระราชบัญญัติ

ระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๒๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๒

เป็นปีที่ ๓๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานคร

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒”

LI RT

Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๐๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้าราชการกรุงเทพมหานคร” หมายความว่า ข้าราชการซึ่งปฏิบัติหน้าที่ราชการของกรุงเทพมหานคร โดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณหมวดเงินเดือนของกรุงเทพมหานคร หรือจากเงินงบประมาณของรัฐบาลให้เป็นเงินอุดหนุนแก่กรุงเทพมหานคร

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๐๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔ ข้าราชการกรุงเทพมหานคร มีสองประเภท คือ

(๑) ข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ ได้แก่ข้าราชการกรุงเทพมหานครซึ่งรับราชการโดยได้รับเงินเดือนในอัตราสามัญ แต่ไม่รวมถึงข้าราชการกรุงเทพมหานคร

(๒) ข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร ได้แก่ข้าราชการกรุงเทพมหานครซึ่งดำรงตำแหน่งเป็นผู้สอนประจำในสถานศึกษาของกรุงเทพมหานคร หรือดำรงตำแหน่งอื่นซึ่งมีหน้าที่เป็นผู้บริหารและให้การศึกษานในสถานศึกษาของกรุงเทพมหานคร”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๐๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕ ให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการพลเรือนสามัญมาใช้บังคับแก่ข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ และในส่วนที่

คล้ายกับข้าราชการครูมาใช้บังคับแก่ข้าราชการกรุงเทพมหานครโดยอนุโลม เว้นแต่ในพระราชบัญญัตินี้จะได้อนุญาตไว้เป็นอย่างอื่น

การกำหนดตำแหน่ง การให้ได้รับเงินเดือน การบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน วินัยและการรักษาวินัย การออกจากราชการ การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์ของข้าราชการกรุงเทพมหานคร ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนว่าด้วยการนั้น เว้นแต่กรุงเทพมหานครจะได้อำนาจความตกลงกับ ก.ก. กำหนดการดังกล่าวเป็นอย่างอื่นโดยให้อัตโนมัติเป็นพระราชกฤษฎีกา

บรรดาคำว่า "ข้าราชการพลเรือน" ที่มีอยู่ในกฎหมาย ประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับอื่นใด ให้หมายความถึงข้าราชการกรุงเทพมหานครด้วยเว้นแต่จะได้มีกฎหมาย ประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับอื่นใดบัญญัติไว้สำหรับข้าราชการกรุงเทพมหานครโดยเฉพาะ

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๕ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่ ในส่วนที่เกี่ยวกับข้าราชการกรุงเทพมหานครตามที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน กำหนดไว้สำหรับรัฐมนตรีเจ้าสังกัด

ให้ปลัดกรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวกับข้าราชการกรุงเทพมหานครตามที่กฎหมายว่าด้วย ระเบียบข้าราชการพลเรือนกำหนดไว้สำหรับปลัดกระทรวงและอธิบดี"

มาตรา ๗ ผู้ใดเป็นข้าราชการกรุงเทพมหานครซึ่งดำรงตำแหน่งเป็นผู้สอนประจำในสถานศึกษาของกรุงเทพมหานคร หรือดำรงตำแหน่งอื่นซึ่งมีหน้าที่เป็นผู้บริหารและ

๕๖

ให้การศึกษาใน สถานศึกษาของกรุงเทพมหานคร ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการ กรุงเทพมหานครอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้ผู้นั้นเป็น ข้าราชการ กรุงเทพมหานคร ตามพระราช บัญญัติ ระเบียบ ข้าราชการ กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘ ผู้ใดเป็นข้าราชการกรุงเทพมหานครวิสามัญ ตามกฎหมายว่าด้วย ระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานคร อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุ เบกษาให้ผู้นั้นเป็นข้าราชการกรุงเทพมหานครวิสามัญต่อไป และให้นำมาตรา ๑๑๖ แห่ง พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๙ การใดที่อยู่ในระหว่างดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการ กรุงเทพมหานครที่ใช้อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ การดำเนินการต่อไป สำหรับการนั้นให้เป็นไปตามที่ ก.ก. กำหนด

มาตรา ๑๐ การใดที่เคยดำเนินการได้ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการ กรุงเทพมหานครที่ใช้อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและมีได้บัญญัติไว้ในพระราช บัญญัตินี้จะดำเนินการได้ประการใด ให้เป็นไปตามที่ ก.ก. กำหนดโดยไม่มีขัดหรือแย้ง กับกฎหมาย

มาตรา ๑๑ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการ ตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ส. ไทศรรักษ์

รองนายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ : - เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน กำหนดให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวกับข้าราชการกรุงเทพมหานครแต่เพียงผู้เดียว ทำให้เกิดอุปสรรคและขาดความคล่องตัวในการบริหารราชการกรุงเทพมหานคร สมควรแบ่งอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและปลัดกรุงเทพมหานครเสียใหม่ และนอกจากนี้ สมควรกำหนดให้ครูของกรุงเทพมหานครเป็นข้าราชการกรุงเทพมหานครอีกประเภทหนึ่ง ต่างจากข้าราชการสามัญ ทั้งนี้ เพื่อให้ครูของกรุงเทพมหานครได้รับสิทธิต่างๆ เท่าเทียมกับข้าราชการครูตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(ราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม ๘๖ ตอนที่ ๕๘ วันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๒๒)

พระราชบัญญัติ

ระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๔)

พ.ศ. ๒๕๒๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๒

เป็นปีที่ ๓๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

LI RT

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๗ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร อยู่ในตำแหน่งตามวาระคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้ง

ในกรณีที่ตำแหน่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครว่างลงด้วยเหตุใดๆ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งโดยถึงคราวออกตามวาระ หรือโดยประชาชนออกเสียงเป็นประชามติให้ถอดถอน หรือรัฐมนตรีโดยมติคณะรัฐมนตรีสั่งให้ออกจากตำแหน่ง ให้รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครตามลำดับที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจัดไว้ เข้าดำรงตำแหน่งแทนในระยะเวลาที่เหลือ

เมื่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครพ้นจากตำแหน่งโดยถึงคราวออกตามวาระ ให้จัดการเลือกตั้งขึ้นใหม่ภายในหกสิบวันนับแต่วันสิ้นสุดวาระ แต่ถ้าตำแหน่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครว่างลงทั้งหมดโดยเหตุอื่นนอกจากเหตุโดยประชาชนออกเสียงเป็นประชามติให้ถอดถอนหรือรัฐมนตรีโดยมติคณะรัฐมนตรีสั่งให้ออกจากตำแหน่ง ให้ทำการเลือกตั้งขึ้นใหม่ภายในเก้าสิบวัน และให้ผู้ได้รับการเลือกตั้งอยู่ในตำแหน่งโดยเริ่มนับวาระใหม่

ในกรณีที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครพ้นจากตำแหน่ง โดยประชาชนออกเสียงเป็นประชามติให้ถอดถอน หรือรัฐมนตรีโดยมติคณะรัฐมนตรีสั่งให้ออกจากตำแหน่ง ให้ถือว่าเป็นกรณีที่จำเป็นจึงให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี แต่งตั้งผู้ซึ่งเห็นสมควรเข้าดำรงตำแหน่งแทน และให้ผู้ได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่ากำหนดเวลาที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

ในกรณีตำแหน่งรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครว่างลงด้วยเหตุใด ๆ นอกจากพ้นจากตำแหน่งโดยถึงคราวออกตามวาระ หรือโดยประชาชนออกเสียงเป็นประชามติให้ถอดถอน หรือรัฐมนตรีโดยมติคณะรัฐมนตรีสั่งให้ออกจากตำแหน่ง ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจะแต่งตั้งบุคคลที่เห็นสมควร ซึ่งมีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๕ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๖ เป็นรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแทน ตำแหน่งที่ว่างก็ได้ รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครซึ่งได้รับการแต่งตั้งดังกล่าว ให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่ากำหนดเวลาของผู้ซึ่งตนแทน”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๗ ทวิ และมาตรา ๒๗ ตริ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘

“มาตรา ๒๗ ทวิ ในกรณีตำแหน่งรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้รับการแต่งตั้งว่างลงก่อนการสิ้นสุดเวลาตามมาตรา ๒๗ วรรคสี่ ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งผู้ซึ่งเห็นสมควรเข้าดำรงตำแหน่งแทน และให้นำระยะเวลาการดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๒๗ วรรคสี่ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๗ ตริ บทบัญญัติแห่งกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับใดที่ห้ามมิให้ข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่น กรรมการและพนักงานของรัฐวิสาหกิจ ดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมืองหรือตำแหน่งการเมือง และมาตรา ๒๕ (๓) มาตรา ๒๖ (๗) หรือ (๘) มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๘ (๓) มาตรา ๔๐ (๗) หรือ (๘) และมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘ มิให้ใช้บังคับแก่ข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่น หรือกรรมการและพนักงานของรัฐวิสาหกิจผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๒๗ วรรคสี่ หรือมาตรา ๒๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘”

มาตรา ๕ ให้ดำเนินการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ให้เสร็จสิ้นภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และสมาชิกสภากรุงเทพมหานครซึ่งได้รับเลือกตั้งตามมาตรา ๕ จะเข้ารับหน้าที่

ในกรณีที่ตำแหน่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครตามวรรคหนึ่งว่างลง ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งผู้ซึ่งเห็นสมควรเข้าดำรงตำแหน่งแทน และให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่ากำหนดเวลาที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

บทบัญญัติแห่งกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับใดที่ห้ามมิให้ข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่น กรรมการ และพนักงานของรัฐวิสาหกิจ ดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมืองหรือตำแหน่งการเมือง รวมทั้งบทบัญญัติมาตรา ๒๕ (๓) มาตรา ๒๖ (๑) หรือ (๔) มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๘ (๓) มาตรา ๔๐ (๑) หรือ (๘) และมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๓๘ ไม่ให้ใช้บังคับแก่ข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่นหรือกรรมการและพนักงานของรัฐวิสาหกิจผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หรือได้รับแต่งตั้งตามวรรคสอง

มาตรา ๗ ในระหว่างที่ยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ให้นำกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ใช้อยู่

ในเวลานั้นมาใช้บังคับแก่การเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานครโดยอนุโลม

มาตรา ๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ส. โสทรภักดิ์

รองนายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่กฎหมายลำดับวิธีบริหารราชการกรุงเทพมหานคร ที่ใช้บังคับอยู่ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน เนื่องจากกฎหมายมิได้กำหนดมาตรการให้มีการแต่งตั้ง ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และสมาชิกสภากรุงเทพมหานครได้สำหรับกรณีที่มีเหตุจำเป็นและเร่งด่วนที่จะต้องกระทำเช่นนั้นจึงทำให้เกิดอุปสรรคและขาดความคล่องตัวในการปฏิบัติราชการ สมควรวางมาตรการแก้ไขเพื่อให้การบริหารราชการกรุงเทพมหานครเป็นไปโดยเหมาะสมยิ่งขึ้น และนอกจากนี้ได้มีคำสั่งของนายกรัฐมนตรี ที่ ๓/๒๕๒๐ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๐ และบัดนี้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกำหนดให้สมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ให้มาจากการเลือกตั้งเป็นหลัก จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(ราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม ๘๖ ตอนที่ ๕๘ วันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๒๒)

LI RT

พระราชบัญญัติ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

พ.ศ. ๒๕๒๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๒

เป็นปีที่ ๓๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและ
ยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๒๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

LI RT

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๑๑
  - (๒) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๘๒ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๕
  - (๓) พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๗
- บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือ ซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ให้มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งจัดตั้งโดยพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๑๑ เป็นมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ตามพระราชบัญญัตินี้ และคงมีสภาพเป็นนิติบุคคล มีฐานะเป็นกรมในทบวงมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่จะได้มีข้อความให้เห็นเป็นอย่างอื่น

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

“วิทยาเขต” หมายความว่า เขตการศึกษาของมหาวิทยาลัยที่มีคณะหรือวิทยาลัยตั้งแต่สองส่วนราชการขึ้นไปตั้งอยู่ในเขตนั้น ตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๗ ให้มหาวิทยาลัยเป็นสถานศึกษาและวิจัย มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอนทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่

LI RT

สังคม และทะนุบำรุงและถ่ายทอดคุณค่าทางศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ

มาตรา ๘ มหาวิทยาลัยอาจแบ่งส่วนราชการดังนี้

- (๑) สำนักงานอธิการบดี
- (๒) สำนักงานวิทยาเขต
- (๓) บัณฑิตวิทยาลัย
- (๔) คณะ
- (๕) วิทยาลัย

มหาวิทยาลัยอาจให้มีสถาบัน สำนัก และศูนย์หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในมาตรา ๗ เป็นส่วนราชการในมหาวิทยาลัยก็ได้

สำนักงานอธิการบดี และสำนักงานวิทยาเขต อาจแบ่งส่วนราชการเป็นกอง และแผนกหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น

คณะ และวิทยาลัย อาจแบ่งส่วนราชการเป็นสำนักงานเลขานุการ และภาควิชาหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น

บัณฑิตวิทยาลัย สถาบัน สำนัก และศูนย์หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น อาจแบ่งส่วนราชการเป็นสำนักงานเลขานุการ และแผนกหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น

กอง และสำนักงานเลขานุการ อาจแบ่งส่วนราชการเป็นแผนก หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น

มาตรา ๘ การจัดตั้ง การรวม และการขบเลิกสำนักงานวิทยาเขตบัณฑิตวิทยาลัย คณะวิทยาลัย สถาบัน สำนัก และศูนย์หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

ตามหนังสือส่วนราชการเป็นภาควิชา กอง สำนักงานเลขานุการ และแผนกหรือ ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น ให้ทำเป็นประกาศทบวงมหาวิทยาลัย และประกาศใน ราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๐ ภายใต้วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๘ มหาวิทยาลัยจะรับสถาบันการศึกษาชั้นสูง หรือสถาบันวิจัยอื่นเข้าสมทบในมหาวิทยาลัยก็ได้ และมีอำนาจให้ปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบัน การศึกษาชั้นสูงนั้น

การรับเข้าสมทบหรือการขดเลิดการสมทบซึ่งสถาบันการศึกษาชั้นสูง หรือสถาบัน วิจัย ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

การควบคุมสถาบันการศึกษาชั้นสูง หรือสถาบันวิจัยที่เข้าสมทบในมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๑ นอกจากเงินที่กำหนดไว้ในงบประมาณแผ่นดินมหาวิทยาลัยอาจมี รายได้ดังนี้

- (๑) เงินผลประโยชน์และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย
- (๒) ทรัพย์สินซึ่งมีผู้ให้แก่มหาวิทยาลัย

รายได้ของมหาวิทยาลัย ไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมาย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

มาตรา ๑๒ บรรดารายได้และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย จะต้องจัดการเพื่อ ประโยชน์ของมหาวิทยาลัย หรือตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยดังระบุไว้ในมาตรา ๘

ทรัพย์สินตามมาตรา ๑๑ (๒) ต้องจัดการตามวัตถุประสงค์ซึ่งผู้ให้ทรัพย์สิน กำหนดไว้

หมวด ๒
การดำเนินงาน

มาตรา ๑๓ ให้มีสภามหาวิทยาลัย ประกอบด้วย

- (๑) นายกสภามหาวิทยาลัย ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง
- (๒) กรรมการสภามหาวิทยาลัยโดยตำแหน่ง ได้แก่ อธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการวิทยาลัย และประธานกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัย
- (๓) กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยมีจำนวนไม่น้อยกว่าสิบเอ็ดคน แต่ไม่เกินสิบห้าคน และ

(๔) กรรมการสภามหาวิทยาลัย ซึ่งเลือกตั้งจากคณาจารย์ประจำของแต่ละวิทยาเขต วิทยาเขตละไม่เกินสองคน

ให้สภามหาวิทยาลัย เลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิคนหนึ่งเป็นอุปนายกสภามหาวิทยาลัย และให้อุปนายกสภามหาวิทยาลัยทำหน้าที่แทนนายกสภามหาวิทยาลัย เมื่อนายกสภามหาวิทยาลัยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้หรือเมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัย

ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งรองอธิการบดีคนหนึ่งเป็น เลขานุการสภามหาวิทยาลัย โดยคำแนะนำของอธิการบดี และอาจแต่งตั้งบุคคลใดเป็นผู้ช่วยเลขานุการด้วยก็ได้

มาตรา ๑๔ นายกสภามหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๓ (๓) และ (๔) มีวาระการดำรงตำแหน่งสองปีแต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งขึ้น หรืออาจได้รับเลือกตั้งใหม่ก็ได้

ในกรณีที่นายกสภามหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๓ (๓) หรือ (๔) พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ และได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งแทน หรือเลือกตั้งผู้ดำรงตำแหน่งแทนแล้ว หรือในกรณีที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๓ (๓) เพิ่มขึ้นหรือมีการเลือกตั้งกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๓ (๔) เพิ่มขึ้น ในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งหรือเลือกตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้ง หรือเลือกตั้งนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการสภามหาวิทยาลัย ซึ่งได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งหรือเลือกตั้งไว้แล้วนั้น

ให้นายกสภามหาวิทยาลัย หรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๓ (๓) และ (๔) ซึ่งพ้นจากตำแหน่งเมื่อครบวาระ ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๓ (๓) และเลือกตั้งกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๓ (๔) ขึ้นใหม่

ในกรณีที่กรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๓ (๔) พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระไม่เกินเก้าสิบวัน สภามหาวิทยาลัยจะไม่ให้มีการเลือกตั้งกรรมการดังกล่าวขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่างก็ได้

คุณสมบัติของผู้เลือกตั้งและผู้รับเลือกตั้ง ตลอดจนหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๓ (๔) ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๕ สภามหาวิทยาลัยมีอำนาจ และหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของมหาวิทยาลัย และโดยเฉพาะมีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

(๑) วางนโยบายของมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการศึกษา การวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และการทุนบำรุงและถ่ายทอดคุณค่าทางศิลปะและวัฒนธรรมของ

ชาติ เพื่อสอดคล้องกับนโยบายของรัฐในส่วนรวมและในส่วนที่เกี่ยวกับภาคใต้

(๒) จัดวางระเบียบและข้อบังคับของมหาวิทยาลัย และอาจมอบให้ส่วนราชการใดในมหาวิทยาลัยเป็นผู้วางระเบียบ และออกข้อบังคับสำหรับส่วนราชการนั้นเป็นเรื่อง ๆ ไปก็ได้

(๓) อนุมัติให้ปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุมัติปริญญา และประกาศนียบัตร

(๔) พิจารณาเสนอจัดตั้ง รวม และขบเลิก สำนักงานวิทยาเขตบัณฑิตวิทยาลัย คณะ วิทยาลัย สถาบัน สำนัก ศูนย์หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น และภาควิชา

(๕) อนุมัติการรับเข้าสมทบหรือยกเลิกการสมทบ ซึ่งสถาบันการศึกษา และสถานวิจัย

(๖) กำหนดเขตการศึกษาของมหาวิทยาลัยให้เป็นวิทยาเขต

(๗) ดำเนินการเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งและพิจารณาถอดถอน อธิการบดี ศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์พิเศษ

(๘) พิจารณาแต่งตั้งและถอดถอนรองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการวิทยาลัย ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการศูนย์หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น รวมทั้งผู้ดำรงตำแหน่งรองของตำแหน่งดังกล่าว ดำเนิน หัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น ศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์พิเศษ และผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ

(๙) พิจารณาให้ความเห็นชอบหลักสูตรการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัยและมาตรฐานที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนด

(๑๐) จัดวางระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารงานการเงินหรือทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย

- (๑๑) พิจารณาอนุมัติงบประมาณเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย
- (๑๒) ตั้งคณะกรรมการหรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดเพื่อพิจารณาและเสนอความเห็นในเรื่องหนึ่งเรื่องใดหรือเพื่อให้ปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดอันอยู่ในอำนาจและหน้าที่ของสภามหาวิทยาลัย
- (๑๓) แต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๑ ให้รักษาการในตำแหน่งอธิการบดีในกรณีที่ตำแหน่งอธิการบดีว่างลง
- (๑๔) หน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการของมหาวิทยาลัยที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของผู้ใด โดยเฉพาะ

มาตรา ๑๖ การดำเนินงานของสภามหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๗ ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัยขึ้นคณะหนึ่งประกอบด้วยประธานกรรมการคนหนึ่ง และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนหนึ่งซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้ง

คณะกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัย มีหน้าที่ให้คำแนะนำปรึกษาแก่สภามหาวิทยาลัย และสนับสนุนการดำเนินกิจการของมหาวิทยาลัย

จำนวนและคุณสมบัติของ กรรมการส่งเสริมกิจการ มหาวิทยาลัยวาระในการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง ตลอดจนการประชุมให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๘ ให้มีอธิการบดีคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด และรับผิดชอบการบริหารงานของมหาวิทยาลัย และอาจมีรองอธิการบดี หรือผู้ช่วยอธิการบดี หรือทั้งรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีคนหนึ่งหรือหลายคนก็ได้ เพื่อช่วยกิจการตามหน้าที่อธิการบดีจะได้อบรมหมาย

ในการบังคับบัญชา ให้ถือว่าอธิการบดีเป็นอธิบดีและรองอธิการบดีเป็นรองอธิบดี ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย และกฎหมายอื่น

มาตรา ๑๘ อธิการบดีนั้นจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัยจากผู้ซึ่งมีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๐

อธิการบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งสามปี และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่อีกก็ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

ให้สภามหาวิทยาลัยเป็นผู้แต่งตั้งรองอธิการบดี โดยคำแนะนำของอธิการบดีจากผู้ซึ่งมีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๐

ให้อธิการบดีเป็นผู้แต่งตั้งผู้ช่วยอธิการบดีจากผู้ซึ่งมีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๐

ในกรณีที่อธิการบดีพ้นจากตำแหน่ง ให้รองอธิการบดี และผู้ช่วยอธิการบดี พ้นจากตำแหน่งพร้อมกันด้วย

มาตรา ๒๐ อธิการบดี และรองอธิการบดี ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) ได้ปริญญาเอกหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือจากสถาบันอุดมศึกษาอื่น ที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านบริหารในมหาวิทยาลัย หรือในสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรองมาแล้วรวมเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามปี หรือเคยดำรงตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยมาแล้วรวมเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสองปี หรือ

(๒) ได้ปริญญาชั้นหนึ่งชั้นใดหรือเทียบเท่า ซึ่งต่ำกว่าปริญญาตาม (๑) จากมหาวิทยาลัยหรือจากสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านบริหารในมหาวิทยาลัยหรือในสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรองมาแล้วรวมเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี หรือเคยดำรงตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยมาแล้วรวมเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามปี

ผู้ช่วยอธิการบดีนั้นต้องเป็นผู้ซึ่งได้ปริญญาชั้นหนึ่งชั้นใด หรือเทียบเท่าจากมหา-
วิทยาลัย หรือจากสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สถานมหาวิทยาลัยรับรอง และเป็นข้าราชการ
พลเรือนในมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๑ อธิการบดีมีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

- (๑) บริหารกิจการของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย ระเบียบ
ข้อบังคับ และวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย
- (๒) รับปรึกษา และให้ความเห็นแก่รองอธิการบดีประจำวิทยาเขต คณบดี
ผู้อำนวยการวิทยาลัย ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการศูนย์หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียก
ชื่ออย่างอื่น และผู้อำนวยการหรือหัวหน้าผู้รับผิดชอบในสถาบันการศึกษาระดับสูง หรือ
สถาบันวิจัยอื่นที่เข้าสมทบกับมหาวิทยาลัย
- (๓) ควบคุมการเงิน การพัสดุ สถานที่ และทรัพย์สินอื่นของมหาวิทยาลัย
ให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย ระเบียบ ข้อบังคับและวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย
- (๔) เป็นผู้แทนของมหาวิทยาลัยในกิจการทั่วไป
- (๕) เสนอรายงานประจำปีเกี่ยวกับกิจการด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยต่อสภา
มหาวิทยาลัย
- (๖) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือบุคคลหนึ่งบุคคลใด เพื่อพิจารณาและเสนอความ
เห็นในเรื่องหนึ่งเรื่องใดหรือเพื่อปฏิบัติหน้าที่อย่างหนึ่งอย่างใด อันอยู่ในอำนาจและ
หน้าที่ของอธิการบดี
- (๗) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามระเบียบและข้อบังคับของมหาวิทยาลัย หรือตามที่สภา
มหาวิทยาลัยมอบหมาย

มาตรา ๒๒ ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้รองอธิการบดีเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้ามีรองอธิการบดีหลายคนให้รองอธิการบดีที่อธิการบดีมอบหมาย เป็นผู้รักษาราชการแทนถ้าอธิการบดีมิได้มอบหมาย ให้รองอธิการบดีที่มีอาวุโสสูงสุดเป็นผู้รักษาราชการแทน

ในกรณีที่ไม่มีผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีตามความในวรรคหนึ่ง หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งผู้รักษาราชการแทนอธิการบดี

มาตรา ๒๓ ในวิทยาเขตหนึ่ง ให้มีสำนักงานวิทยาเขต โดยมีรองอธิการบดีคนหนึ่ง เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของวิทยาเขตนั้น ๆ แทนอธิการบดีและจะให้มีผู้ช่วยอธิการบดีคนหนึ่งหรือหลายคนก็ได้ เพื่อช่วยกิจการตามที่รองอธิการบดีจะได้ออกหมาย

มาตรา ๒๔ ในวิทยาเขตหนึ่ง ให้มีคณะกรรมการประจำวิทยาเขตประกอบด้วยรองอธิการบดีประจำวิทยาเขตเป็นประธานกรรมการ คณะบดีผู้อำนวยการวิทยาลัย ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการศูนย์ และหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นในวิทยาเขตนั้น ถ้ามีเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง กับกรรมการที่สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งจากคณาจารย์ประจำในวิทยาเขตนั้น มีจำนวนไม่เกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการโดยตำแหน่ง แต่ไม่น้อยกว่าสามคน

ให้คณะกรรมการประจำวิทยาเขตแต่งตั้งบุคคลหนึ่งเป็นเลขานุการของคณะกรรมการ

กรรมการซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งมีวาระการดำรงตำแหน่งสองปี^๕ แต่อาจได้รับการแต่งตั้งใหม่ก็ได้

การประชุมของคณะกรรมการประจำวิทยาเขต ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๕ คณะกรรมการประจำวิทยาเขตมีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

(๑) ให้คำปรึกษา แนะนำ การดำเนินกิจการต่างๆ ภายในวิทยาเขตต่ออธิการบดี

(๒) ประสานงานระหว่างบัณฑิตวิทยาลัย คณะ วิทยาลัย สถาบัน สำนักและศูนย์หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น ภายในวิทยาเขต

(๓) พิจารณาเสนอการออกระเบียบปฏิบัติของวิทยาเขตต่ออธิการบดี และวางระเบียบและออกข้อบังคับอื่นตามที่สภามหาวิทยาลัยมอบหมาย

(๔) ปฏิบัติงานอื่นตามที่อธิการบดีจะได้อบรมหมาย

มาตรา ๒๖ ในบัณฑิตวิทยาลัย ให้มีคณบดีคนหนึ่ง เป็นผู้บังคับบัญชา และรับผิดชอบงานของบัณฑิตวิทยาลัย และจะให้มีรองคณบดีหรือผู้ช่วยคณบดี หรือมีทั้งรองคณบดี และผู้ช่วยคณบดีคนหนึ่งหรือหลายคนก็ได้ เพื่อช่วยกิจการตามที่คณบดีจะได้อบรมหมาย

ให้สภามหาวิทยาลัยเป็นผู้แต่งตั้งคณบดี โดยคำแนะนำของอธิการบดี จากผู้ซึ่งมีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๗

ให้สภามหาวิทยาลัยเป็นผู้แต่งตั้งรองคณบดี โดยคำแนะนำของคณบดี จากผู้ซึ่งมีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๗

ให้อธิการบดีเป็นผู้แต่งตั้งผู้ช่วยคณบดี โดยคำแนะนำของคณบดีจากผู้ซึ่งมีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๗

ให้คณบดี มีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

ในกรณีที่คณบดีพ้นจากตำแหน่ง ให้รองคณบดี และผู้ช่วยคณบดีพ้นจากตำแหน่งพร้อมกับคณบดีด้วย

มาตรา ๒๗ คณบดีและรองคณบดี ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้ซึ่งได้ทำการสอนในมหาวิทยาลัย หรือในสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรองมาแล้วรวมเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสองปีหรือ

(๒) ได้ปริญญาชั้นหนึ่งชั้นใดหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัย หรือจากสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และเคยดำรงตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยมาแล้วรวมเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสองปี

ผู้ช่วยคณบดีต้องเป็นผู้ซึ่งได้ปริญญาชั้นหนึ่งชั้นใด หรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือจากสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และเป็นข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๘ การจัดให้มีคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย และการจัดระบบบริหารงานในบัณฑิตวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๙ ในคณะหนึ่งให้มีคณบดีคนหนึ่ง เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของคณะ และจะให้มีรองคณบดีหรือผู้ช่วยคณบดี หรือมีทั้งรองคณบดีและผู้ช่วยคณบดี คนหนึ่งหรือหลายคนก็ได้ เพื่อช่วยกิจการตามที่คณบดีจะได้มอบหมาย

การแต่งตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง และคุณสมบัติของคณบดี รองคณบดีและผู้ช่วยคณบดี ตามวรรคหนึ่ง ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๐ ในคณะหนึ่ง ให้มีคณะกรรมการประจำคณะประกอบด้วยคณะ รองคณบดี หัวหน้าภาควิชาและหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น เป็นกรรมการโดยตำแหน่งและกรรมการ ซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งจากคณาจารย์ประจำในมหาวิทยาลัย มีจำนวนไม่เกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการโดยตำแหน่ง ถ้าไม่มีการแบ่งภาควิชา หรือมีแต่ไม่ถึงสี่ภาควิชาให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณาจารย์ประจำ ในมหาวิทยาลัยเป็นกรรมการเพิ่มเติมเพื่อให้กรรมการทั้งคณะมีจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน แต่ไม่เกินเจ็ดคน

ให้คณบดีเป็นประธานกรรมการ และให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งแต่งตั้งบุคคลหนึ่งเป็นเลขานุการของคณะกรรมการ

กรรมการซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งมีวาระการดำรงตำแหน่งสองปี แต่อาจได้รับแต่งตั้งใหม่ก็ได้

การประชุมของคณะกรรมการประจำคณะให้เป็นไปตามข้อบังคับ ของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๑ คณะกรรมการประจำคณะมีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

(๑) พิจารณาหลักสูตร และรายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตรของคณะเพื่อเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย โดยให้สอดคล้องกับมาตรฐานที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนด

(๒) พิจารณาวางระเบียบและข้อบังคับทางการศึกษา ของคณะที่ไม่ขัดต่อระเบียบและข้อบังคับของสภามหาวิทยาลัย รวมทั้งวางระเบียบและออกข้อบังคับอื่นตามที่สภามหาวิทยาลัยมอบหมาย

(๓) วางแผนงานของคณะเกี่ยวกับการศึกษา การวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และการทะนุบำรุงและถ่ายทอดคุณค่าทางศิลปะและวัฒนธรรมให้สอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัย

(๔) พิจารณาทนอการแต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษในคณะต่อมหาวิทยาลัย

- (๕) จัดการสอบไล่ และการควบคุมมาตรฐานการศึกษาของคณะ
- (๖) พิจารณาเสนองบประมาณประจำปีของคณะต่อมหาวิทยาลัย
- (๗) ให้คำปรึกษาและเสนอความเห็นแก่คณะ
- (๘) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะมอบหมาย

มาตรา ๓๒ ในกรณีที่มีการแบ่งภาควิชาในคณะ ให้มีหัวหน้าภาควิชาเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของภาควิชา และจะให้มีรองหัวหน้าภาควิชา คนหนึ่งหรือหลายคนก็ได้ เพื่อช่วยกิจการตามที่หัวหน้าภาควิชาจะได้มอบหมาย

ให้สภามหาวิทยาลัยเป็นผู้แต่งตั้งหัวหน้าภาควิชา โดยคำแนะนำของคณะคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยซึ่งได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีในมหาวิทยาลัย หรือในสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง

หัวหน้าภาควิชามีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

ให้อธิการบดีเป็นผู้แต่งตั้งรองหัวหน้าภาควิชา โดยคำแนะนำของหัวหน้าภาควิชาจากผู้ที่ซึ่งมีคุณสมบัติตามวรรคสอง

ในกรณีที่หัวหน้าภาควิชาพ้นจากตำแหน่ง ให้รองหัวหน้าภาควิชาพ้นจากตำแหน่งพร้อมกับหัวหน้าภาควิชาด้วย

มาตรา ๓๓ ในวิทยาลัยหนึ่ง ให้มีผู้อำนวยการวิทยาลัยคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของมหาวิทยาลัย และจะให้มีรองผู้อำนวยการวิทยาลัยหรือผู้ช่วย

ผู้อำนวยการวิทยาลัย หรือทรงรองผู้อำนวยการวิทยาลัย และผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัย
คนหนึ่งหรือหลายคนก็ได้ เพื่อช่วยกิจการตามซึ่งผู้อำนวยการวิทยาลัยจะได้มอบหมาย

ให้สภามหาวิทยาลัยเป็นผู้แต่งตั้งผู้อำนวยการวิทยาลัย โดยคำแนะนำของอธิการ
บดีจากผู้ที่ซึ่งมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับคณบดี

ให้สภามหาวิทยาลัยเป็นผู้แต่งตั้งรองผู้อำนวยการวิทยาลัย โดยคำแนะนำของผู้
ผู้อำนวยการวิทยาลัย จากผู้ที่ซึ่งมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับรองคณบดี

ให้อธิการบดีเป็นผู้แต่งตั้งผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัย โดยคำแนะนำของผู้
ผู้อำนวยการวิทยาลัยจากผู้ที่ซึ่งมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับผู้ช่วยคณบดี

ผู้อำนวยการวิทยาลัย มีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ซ้ำ
ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

ในกรณีที่ผู้อำนวยการวิทยาลัยพ้นจากตำแหน่ง ให้รองผู้อำนวยการวิทยาลัยและ
ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยพ้นจากตำแหน่งพร้อมกับผู้อำนวยการวิทยาลัยด้วย

มาตรา ๓๔ การจัดให้มีคณะกรรมการประจำวิทยาลัย และการจัดระบบบริหาร
งานในวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

ในกรณีที่มีการแบ่งภาควิชาในวิทยาลัย ให้ตามมาตรา ๓๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๕ นอกจากที่ได้บัญญัติไว้แล้วในมาตรานี้ ถ้ามหาวิทยาลัยมีสถาบัน
สำนักและศูนย์หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น ให้ตามมาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๔ บรรค
หนึ่ง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการศูนย์ หรือหัวหน้าหน่วย
งานที่เรียกชื่ออย่างอื่น รวมทั้งผู้ดำรงตำแหน่งรองของตำแหน่งดังกล่าว ถ้ามี ต้องได้รับ

ปริญญาชั้นหนึ่งชั้นใดหรือเทียบเท่า จากมหาวิทยาลัยหรือจากสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านบริหารในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรองมาแล้วรวมเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสองปี

มาตรา ๓๖ ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการวิทยาลัย ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการศูนย์ หัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น และหัวหน้าภาควิชา ต้องสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้เต็มเวลา และจะดำรงตำแหน่ง หรือรักษาราชการแทนในตำแหน่งดังกล่าวมากกว่าหนึ่งตำแหน่งในขณะเดียวกันเกินหกเดือนไม่ได้

หมวด ๓

ตำแหน่งทางวิชาการ

มาตรา ๓๗ คณาจารย์ประจำในมหาวิทยาลัยมีตำแหน่งทางวิชาการดังนี้

- (๑) ศาสตราจารย์
- (๒) รองศาสตราจารย์
- (๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์
- (๔) อาจารย์

มาตรา ๓๘ คณะสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนคณาจารย์ประจำตามมาตรา ๓๗ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย

ศาสตราจารย์นั้นจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัย

LI RT

มาตรา ๓๘ อาจารย์ต้องได้รับปริญญาหนึ่งชั้นใด หรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัย หรือจากสถาบันอุดมศึกษาอื่น ที่สภามหาวิทยาลัยรับรองหรือมีความชำนาญในสาขาวิชาที่มีการสอนในมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๐ อาจารย์พิเศษนั้น อธิการบดีจะได้แต่งตั้งขึ้นประจำการศึกษาคณะ ปีตามคำแนะนำของคณบดี ผู้อำนวยการวิทยาลัย ผู้อำนวยการสถานับ ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการศูนย์หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น แล้วแต่กรณี จากผู้ซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสมและมีได้เป็นคณาจารย์ประจำในมหาวิทยาลัย

อธิการบดีอาจเสนอ แต่งตั้งอาจารย์ พิเศษเป็น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิเศษหรือรองศาสตราจารย์พิเศษก็ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๑ ศาสตราจารย์พิเศษนั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัยจากผู้ซึ่งเป็นหรือเคยเป็นอาจารย์พิเศษในวิชาที่ผู้นั้นมีความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษ

คุณสมบัติของผู้ซึ่งจะได้รับแต่งตั้งเป็นศาสตราจารย์พิเศษ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๒ ศาสตราจารย์ซึ่งมีความรู้ความสามารถและมีความชำนาญเป็นพิเศษ และพ้นจากตำแหน่งไปโดยไม่มีความผิด สภามหาวิทยาลัยอาจแต่งตั้งเป็นศาสตราจารย์เกียรติคุณได้

คุณสมบัติของผู้ซึ่งจะได้รับการแต่งตั้ง เป็นศาสตราจารย์เกียรติคุณ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

หมวด ๔

ปริญญาและเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะ

LIERT

มาตรา ๔๓ ปริญญาสามชั้น คือ

เอก เรียกว่า ดุษฎีบัณฑิต ใช้อักษรย่อ ค.

โท เรียกว่า มหาบัณฑิต ใช้อักษรย่อ ม.

ตรี เรียกว่า บัณฑิต ใช้อักษรย่อ บ.

มาตรา ๔๔ มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญาในสาขาวิชาที่มีการสอนในมหาวิทยาลัย

การกำหนดให้สาขาวิชาใดมีปริญญาใด และจะใช้อักษรย่อสำหรับสาขาวิชานั้นอย่างไร ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๔๕ สภามหาวิทยาลัยอาจออกข้อบังคับให้ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรี ได้รับปริญญาเกียรตินิยมได้

มาตรา ๔๖ สภามหาวิทยาลัยอาจออกข้อบังคับกำหนดให้มีประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา และประกาศนียบัตร ได้ดังนี้

(๑) ประกาศนียบัตรบัณฑิต ให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาหนึ่งสาขาวิชาใดภายหลังที่ได้รับปริญญาแล้ว

(๒) อนุปริญญา ให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรในสาขาวิชาหนึ่งสาขาวิชาใดก่อนถึงขั้นได้รับปริญญาตรี

(๓) ประกาศนียบัตร ให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรเฉพาะวิชา

มาตรา ๔๗ มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญากิตติมศักดิ์แก่ผู้ซึ่งสภามหาวิทยาลัยเห็นว่าทรงคุณวุฒิสมควรแก่ปริญญานั้น แต่จะให้ปริญญาดังกล่าวแก่คณาจารย์ประจำหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวาระนั้นไม่ได้

LI RT

นั้น สาขาของปริญญา และหลักเกณฑ์การให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์ให้เป็นไปตาม
ข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๘ มหาวิทยาลัยจะจัดให้มีครุวิทยฐานะหรือเข็มวิทยฐานะเป็นเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะของผู้ได้รับปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญาและประกาศนียบัตรก็ได้

การกำหนดลักษณะ ชนิด ประเภท และส่วนประกอบของครุวิทยฐานะและเข็มวิทยฐานะ ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

ครุวิทยฐานะและเข็มวิทยฐานะ จะใช้ในโอกาสใด โดยมีเงื่อนไขอย่างไรให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๙ สภามหาวิทยาลัยอาจออกข้อบังคับกำหนดให้มีเครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายนักศึกษาได้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๕

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๕๐ ผู้ใดใช้ครุวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ เครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายนักศึกษาของมหาวิทยาลัยโดยไม่มีสิทธิ์ที่จะใช้ หรือแสดงด้วยประการใด ๆ ว่าตนมีปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรของมหาวิทยาลัย โดยที่ตนไม่มีถ้าได้กระทำเพื่อบุคคลอื่นเชื่อว่าตนมีสิทธิ์ที่จะใช้หรือมีวิทยฐานะเช่นนั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๑ ให้ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาคงทำหน้าที่นายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยต่อไปจนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยแห่งตนลง และมี การเลือกตั้งกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๕๒ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี และรองอธิการบดีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา คงดำรงตำแหน่งต่อไปสำหรับอธิการบดีถ้ายังดำรงตำแหน่งไม่ครบสองปี นับแต่วันที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ให้คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนครบสองปี

มาตรา ๕๓ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งคณบดี หัวหน้าภาควิชา และหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น รวมทั้งผู้ดำรงตำแหน่งรองของตำแหน่งดังกล่าว อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาดำรงตำแหน่งต่อไป สำหรับคณบดี หัวหน้าภาควิชา และหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น ถ้าดำรงตำแหน่งไม่ครบสี่ปี นับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้งให้คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนครบสี่ปี

มาตรา ๕๔ การดำรงตำแหน่งของอธิการบดี คณบดี หัวหน้าภาควิชาและหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามมาตรา ๕๒ และมาตรา ๕๓ รวมทั้งวาระที่ได้เคยดำรงตำแหน่งดังกล่าวต่อเนื่องมาก่อนตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๑๑ ให้ถือว่าเป็นการดำรงตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ หรือมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๕๕ ในกรณีที่ไม่มีกรรมการแบ่งภาควิชาหรือมีแต่ไม่ถึงสภากวิชา ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการในคณะกรรมการประจำคณะและดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา คงทำหน้าที่กรรมการ ประจำคณะต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการประจำคณะขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๕๖ ให้ผู้เป็นศาสตราจารย์ประจำรองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และอาจารย์ประจำ ของมหาวิทยาลัย อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศ ในราชกิจจานุเบกษามีฐานะเป็นศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และอาจารย์ต่อไปตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๗ ในระหว่างที่ยังมิได้ตราพระราชกฤษฎีกา หรือออกประกาศทบวงมหาวิทยาลัย ขอบังคับ และระเบียบ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ว่าพระราชกฤษฎีกา ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีประกาศทบวงมหาวิทยาลัย ขอบังคับ และระเบียบ ที่ใช้อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษามาใช้บังคับโดยอนุโลม ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ต. โทตระกิตย์

รองนายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่การดำเนินงานของมหาวิทยาลัยในฐานะที่เป็นแหล่งของสถาบันอุดมศึกษาในภาคใต้ได้เพิ่มขยายขึ้นเป็นอันมาก ทั้งในการผลิตบัณฑิตสาขาวิชาต่าง ๆ การค้นคว้า วิจัยและการบริการทางวิชาการแก่สังคม ตลอดจนภารกิจอื่น ๆ ตามความต้องการของการพัฒนาประเทศ สมควรที่จะได้มีการปรับปรุงโครงสร้างและระบบบริหารมหาวิทยาลัยเพื่อให้การบริหารการศึกษามีความคล่องตัว และเหมาะสมกับสภาพการณ์ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

(ราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม ๘๖ ตอนที่ ๖๑ วันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๒๒)

LI RT

พระราชบัญญัติ

สถานันอุดมศึกษาเอกชน

พ.ศ. ๒๕๒๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๒

เป็นปีที่ ๓๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยวิทยาลัยเอกชน

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภาดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสถานันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๒๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

LIRT

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติวิทยาลัยเอกชน พ.ศ. ๒๕๑๒

บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ให้วิทยาลัยเอกชนซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยเอกชน พ.ศ. ๒๕๑๒ เป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามพระราชบัญญัตินี้และคงมีสภาพเป็นนิติบุคคล

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

“สถาบันอุดมศึกษาเอกชน” หมายความว่า มหาวิทยาลัย สถาบันวิทยาลัยหรือสถานศึกษาที่บุคคลจัดให้การศึกษานับอุดมศึกษาแก่นักศึกษาทุกผลัดรวมกันเกินเจ็ดคนไป

“ผู้รับใบอนุญาต” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้นำทุนมาจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนและได้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

“คณะกรรมการสถาบัน” หมายความว่า คณะกรรมการสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

“กรรมการสถาบัน” หมายความว่า กรรมการสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

“สภาสถาบัน” หมายความว่า สภาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

“กรรมการสภาสถาบัน” หมายความว่า กรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

“ผู้บริหารสถาบัน” หมายความว่า อธิการบดี อธิการ หรือผู้อำนวยการสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

“นักศึกษา” หมายความว่า ผู้มีความรู้สอบไล่ได้ไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ หรือมีความรู้ตามที่กระทรวงศึกษาธิการเทียบเท่า ซึ่งเข้ารับการศึกษานับอุดมศึกษาเอกชน

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
มาตรา ๕ พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับแก่

(๑) มหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษาที่จัดตั้ง ขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษานั้น

(๒) วิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่จัดตั้งขึ้นโดยกระทรวง ทบวง กรม

(๓) วิทยาลัยที่จัดตั้งขึ้นโดยคณะสงฆ์ เพื่อการศึกษาของสงฆ์โดยเฉพาะ

(๔) สถาบันอุดมศึกษาที่จัดตั้งขึ้นตามสนธิสัญญาหรือความตกลงระหว่างรัฐบาลไทยกับทบวงการชำนัญพิเศษแห่งสหประชาชาติ หรือรัฐบาลต่างประเทศ

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎทบวงกำหนดกิจการเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎทบวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

การจัดตั้งและเปิดดำเนินการสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

มาตรา ๘ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนเป็นสถานศึกษาและวิจัย มีวัตถุประสงค์ในการให้การศึกษา ส่งเสริมวิทยาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคมและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ

LI RT

มาตรา ๕ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีสามประเภท คือ

- (๑) มหาวิทยาลัย
- (๒) สถาบัน
- (๓) วิทยาลัย

ลักษณะของมหาวิทยาลัย สถาบัน และวิทยาลัย ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์
วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎทบทวน

มาตรา ๑๐ ห้ามมิให้ผู้ใดจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เว้นแต่จะได้รับใบ
อนุญาต ให้จัดตั้งสถาบัน อุดมศึกษาเอกชน จากรัฐมนตรีโดยคำแนะนำ ของคณะกรรมการ
สถาบัน

การขอใบอนุญาตให้จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน และการออกใบอนุญาตให้
จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดใน
กฎทบทวน

มาตรา ๑๑ ผู้รับใบอนุญาตจะต้องเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ซึ่งใช้เป็นที่จัด
ตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยต้องมีเนื้อที่ไม่น้อยกว่าจำนวนที่กำหนดในกฎทบทวน

ผู้รับใบอนุญาตต้องโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินตามวรรคหนึ่ง โดยปลอดจากภาระคดี
พันใด ๆ ให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้น ภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันได้รับใบอนุญาต
เว้นแต่จะมีเหตุจำเป็น และรัฐมนตรีอนุญาตให้ขยายเวลาออกไปตามควรแก่กรณี

ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตไม่ปฏิบัติตามวรรคสอง ให้รัฐมนตรีมีอำนาจเพิกถอนใบ
อนุญาตให้จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้

มาตรา ๑๒ ให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่ได้จัดตั้งตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติ

บุคคล

LIART

การออกและการเพิกถอนใบอนุญาตให้จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๓ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนต้องมีข้อกำหนด และข้อกำหนดนั้นอย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อ
- (๒) วัตถุประสงค์
- (๓) ที่ตั้งและแผนผังแสดงบริเวณและอาคาร
- (๔) จำนวนเงินทุนประเดิม ทรัพย์สินที่จะใช้ในการจัดตั้ง และโครงการใช้จ่าย
- (๕) อัตราค่าเรียน ค่าบำรุง และค่าธรรมเนียม
- (๖) โครงการจัดการศึกษา รวมทั้งหลักสูตร การสอน อุปกรณ์การศึกษาและ
การวัดผลการศึกษา
  - (๑) วิธีการรับนักศึกษาและให้นักศึกษาออก
  - (๒) การกำหนดเครื่องแบบ การแต่งเครื่องแบบของนักศึกษาและการกำหนด
เครื่องหมายของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
  - (๓) โครงการจัดหาคณาจารย์และเจ้าหน้าที่
  - (๔) การกำหนดตำแหน่งและคุณสมบัติทางวิชาการของคณาจารย์ และเจ้าหน้าที่ อัตราค่าสอน เงินเดือน หลักเกณฑ์การจ้าง เลิกจ้าง และสวัสดิการของคณาจารย์และเจ้าหน้าที่
  - (๕) รายการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๔ ข้อกำหนดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามมาตรา ๑๓ และการแก้ไข

๕๐

เพิ่มเติมข้อกำหนดดังกล่าวภายหลังที่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๐ แล้วต้องได้รับใบอนุญาตจากรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสถาบัน

มาตรา ๑๕ ผู้รับใบอนุญาตจะเปิดดำเนินการสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ในสาขาวิชาใดได้ เมื่อได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสถาบัน

การขออนุญาตและการอนุญาตเปิดดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิชาการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๖ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนอาจแบ่งส่วนงานดังต่อไปนี้

(๑) สำนักงานบริหาร

(๒) คณะ

(๓) มัธยมศึกษาวิทยาลัย

(๔) สถาบันเพื่อการวิจัย สำนัก หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นเพื่อส่งเสริม

วิชาการ

สำนักงานบริหาร อาจแบ่งส่วนงานภายในได้ตามความเหมาะสม

คณะ อาจแบ่งส่วนงานเป็นภาควิชาและสำนักงานเลขานุการ

มัธยมศึกษาวิทยาลัย สถาบัน สำนัก หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นอาจแบ่งส่วนงานเป็นฝ่ายและสำนักงานเลขานุการ

มาตรา ๑๗ ภายใต้วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๘ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนอาจจัดตั้งวิทยาเขตสาขาได้ และให้นำมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

วิทยาเขตสาขาต้องดำเนินการภายใต้ความรับผิดชอบของ สภาสถาบันตามมาตรา ๒๘ โดยจะมีผู้บริหารวิทยาเขตสาขาซึ่งสภาสถาบันแต่งตั้งเพื่อบริหารงานของวิทยาเขต

LIERT

สาขาแก้ไข

มาตรา ๑๘ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนต้องใช้ชื่อเป็นอักษรไทย และต้องใช้คำว่า “มหาวิทยาลัย” “สถาบัน” หรือ “วิทยาลัย” แล้วแต่กรณี นำหน้าชื่อ

ในกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนจะใช้ชื่อเป็นอักษรต่างประเทศด้วย ต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสถาบัน

มาตรา ๑๙ ห้ามมิให้บุคคลใดซึ่งมิใช่สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ตามพระราชบัญญัตินี้ใช้คำว่า “มหาวิทยาลัย” “สถาบัน” หรือ “วิทยาลัย” นำหน้าชื่อ ในดวงตราป้ายชื่อ ข้อบังคับ ระเบียบ จดหมาย หรือเอกสารอย่างอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกิจการ

หมวด ๒

คณะกรรมการสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

มาตรา ๒๐ ให้มีคณะกรรมการสถาบันอุดมศึกษาเอกชนคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ปลัดทบวงมหาวิทยาลัยเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนและบุคคลซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอีกไม่น้อยกว่าเจ็ดคน แต่ไม่เกินสิบสองคน เป็นกรรมการ

บุคคลซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่งไม่น้อยกว่าสามคนต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคธุรกิจเอกชน

ให้คณะกรรมการสถาบันเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นรองประธานกรรมการ

ให้ปลัดทบวงมหาวิทยาลัยกำหนดเจ้าหน้าที่ของสำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย

LI RT

เป็นกรรมการและเลขานุการหนึ่งคน และกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการหนึ่งคน
 มาตรา ๒๑ กรรมการสถาบันซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งคราวละสอง
 ปี

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการสถาบันในระหว่างที่กรรมการสถาบันซึ่งแต่งตั้งไว้
 แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งเพิ่มขึ้นหรือแต่งตั้งซ่อม ให้ผู้ได้รับ
 แต่งตั้งนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลือของกรรมการสถาบันซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วนั้น

กรรมการสถาบันซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

มาตรา ๒๒ นอกจากการพ้นจากตำแหน่ง ตามวาระตามมาตรา ๒๑ กรรมการ
 สถาบันซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก

เมื่อกรรมการสถาบันซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ คณะ
 รัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการสถาบันแทนได้

มาตรา ๒๓ ประธานกรรมการเป็นผู้เรียกประชุมกรรมการสถาบัน
 การประชุมคณะกรรมการสถาบันต้องมีกรรมการสถาบันมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่ง
 หนึ่งของจำนวนกรรมการสถาบันทั้งหมด จึงเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่อยู่
 ในที่ประชุม ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการ
 หรือรองประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมให้กรรมการสถาบันซึ่งมาประชุมเลือกกรรม

การสถาบันคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก

กรรมการสถาบันคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๒๔ ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการรักษาการแทน ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการและเลขานุการเป็นผู้เรียกประชุมกรรมการเพื่อให้ที่ประชุมเลือกกรรมการสถาบันคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทน

มาตรา ๒๕ คณะกรรมการสถาบันมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาให้ความเห็นชอบในเรื่องต่าง ๆ ที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถาบัน

(๒) ให้ความเห็นหรือคำแนะนำแก่รัฐมนตรี ในการออกกฎทบทวนตามพระราชบัญญัตินี้ และเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

(๓) พิจารณาให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการรับรองมาตรฐานการศึกษาและวิทยฐานะของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนด

(๔) พิจารณาหลักสูตรการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานที่ ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนด

(๕) พิจารณาให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการแต่งตั้งผู้บริหารสถาบันและคณาจารย์ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

LIIRT

(๖) พิจารณาให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการเสนอให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

(๗) ปฏิบัติหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการสถาบัน
มาตรา ๒๖ ให้สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัยทำหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงาน
ของคณะกรรมการสถาบัน

มาตรา ๒๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการสถาบันจะ
แต่งตั้งคณะกรรมการประจำเฉพาะกิจหรือคณะอนุกรรมการเพื่อให้กระทำการใด ๆ ตามที่
มอบหมาย หรือเรียกบุคคลใดซึ่งเกี่ยวข้องมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย คำแนะนำ
หรือความเห็นก็ได้

ให้นำมาตรา ๒๓ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการประจำเฉพาะกิจ
และคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

เมื่อคณะกรรมการประจำเฉพาะกิจหรือคณะอนุกรรมการได้กระทำการไปแล้วตาม
วรรคหนึ่ง ต้องรายงานให้คณะกรรมการสถาบันทราบด้วย

หมวด ๓

การดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

มาตรา ๒๘ ให้มีสภาสถาบันประกอบด้วย

(๑) ผู้บริหารสถาบันเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

(๒) กรรมการไม่น้อยกว่าห้าคนแต่ไม่เกินสิบห้าคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ที่

คุณวุฒิโดยคำแนะนำของผู้รับใบอนุญาต

LIART

(๓) กรรมการไม่เกินกึ่งหนึ่งของจำนวนตาม (๑) และ (๒) รวมกันซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสถาบัน

ให้สภาสถาบันเลือกกรรมการสภาสถาบันคนหนึ่ง ซึ่งมีใช้กรรมการโดยตำแหน่งตาม (๑) เป็นนายกสภาสถาบัน และกรรมการสภาสถาบันอีกคนหนึ่งเป็นอุปนายกสภาสถาบัน เพื่อทำหน้าที่นายกสภาสถาบันเมื่อนายกสภาสถาบันไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งนายกสภาสถาบัน

ให้สภาสถาบันแต่งตั้งคณาจารย์ หรือเจ้าหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนคนหนึ่งเป็นเลขานุการ โดยคำแนะนำของผู้บริหารสถาบัน

มาตรา ๒๕ กรรมการสภาสถาบันตามมาตรา ๒๔ (๒) จำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งต้องมีสัญชาติไทย

กรรมการสภาสถาบันตามมาตรา ๒๔ (๒) หรือ (๓) ต้องไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี

ผู้รับใบอนุญาตซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาอาจได้รับแต่งตั้งให้เป็น กรรมการสภาสถาบันตามมาตรา ๒๔ (๒) หรือ (๓) ได้ แต่ต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทยและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามวรรคสอง

มาตรา ๓๐ กรรมการสภาสถาบันตามมาตรา ๒๔ (๒) หรือ (๓) อยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี และให้นำมาตรา ๒๑ วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๑ นอกจากการพ้นตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๓๐ กรรมการสภาสถาบันตามมาตรา ๒๔ (๒) หรือ (๓) พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) คาย

LI RT

(๒) ถาออก

(๓) รัฐมนตรีสั่งให้ออกเมื่อเห็นว่าขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๔

(๔) รัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ตามมาตรา ๑๕ วรรคสอง

เมื่อกรรมการสภาสถาบันพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของ ผู้รับใบอนุญาตหรือคณะกรรมการสถาบัน แล้วแต่กรณีอาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการสภา สถาบันแทนได้

มาตรา ๓๒ การประชุมสภาสถาบันให้นำมาตรา ๒๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๓ สถาบันมีอำนาจหน้าที่วางนโยบาย และควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

(๑) วางระเบียบและข้อบังคับเกี่ยวกับการดำเนินงาน ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน รวมทั้งจะให้ มีข้อบังคับว่าด้วยเครื่องแบบ เครื่องหมายและเครื่องแต่งกายนักศึกษา ด้วยก็ได้

(๒) จัดสรรทุนออกเป็นกองทุนประเภทต่าง ๆ และวางระเบียบการใช้จ่ายเงิน กองทุน

(๓) พิจารณารับปรุงหลักสูตรการสอนและอุปกรณ์การศึกษา

(๔) พิจารณาการจัดตั้ง ขบ รวม และเลิกคณะ บัณฑิตวิทยาลัย สถาบัน สำนั กหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น และภาควิชา

(๕) พิจารณาการจัดตั้ง ขบ รวม และเลิกวิชาเอกสาขา

(๖) แต่งตั้งและถอดถอนผู้บริหารสถาบันด้วยความเห็นชอบ ของคณะกรรมการ สถาบัน

(๑) อนุมัติการให้ประกาศนียบัตร อนุปริญญา ปริญญาหรือประกาศนียบัตร
บัณฑิต

(๔) อนุมัติงบดุล งบการเปลี่ยนแปลงการเงินของกองทุนประเภทต่าง ๆ ประจำปี

(๕) พิจารณาเสนอการให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์แก่บุคคลผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อขอรับ
ความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถาบัน

(๑๐) พิจารณาหาวิธีที่จะทำให้การศึกษา การวิจัย และการฝึกอบรมของสถา
บันอุดมศึกษาเอกชนเจริญยิ่งขึ้น

(๑๑) วินิจฉัยสั่งการในเรื่องอื่นใดที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของผู้ใดโดยเฉพาะ
มาตรา ๓๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ สภาสถาบันจะแต่งตั้ง
คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการเพื่อให้กระทำการใด ๆ ตามที่มอบหมายก็ได้ และ
ให้นำมาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๖ วรรคสามมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๕ ให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีผู้บริหารสถาบันคนหนึ่งเป็นผู้ปกครอง
บังคับบัญชาและรับผิดชอบการบริหารงานของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนให้เป็นไปตามกฎ
หมายนโยบาย ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนและมติที่สภา
สถาบันกำหนดหรือมอบหมายและจะมิรองผู้บริหารสถาบันคนหนึ่งหรือหลายคนก็ได้ เพื่อ
ทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่ผู้บริหารสถาบันมอบหมาย

รองผู้บริหารสถาบันต้องมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับผู้บริหารสถาบัน และให้ผู้บริหาร
สถาบันเป็นผู้เสนอแต่งตั้งและถอดถอนรองผู้บริหารสถาบันต่อสภาสถาบัน

เมื่อผู้บริหารสถาบันพ้นจากตำแหน่ง ให้รองผู้บริหารสถาบันพ้นจากตำแหน่งด้วย
มาตรา ๓๖ ในกรณีที่ผู้บริหารสถาบันไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ ได้ให้รองผู้บริหาร

สถาบันรักษาการแทน ถ้ามีรองผู้บริหารสถาบันหลายคน ให้รองผู้บริหารสถาบันซึ่งผู้
บริหารสถาบันมอบหมายรักษาการแทน ถ้าผู้บริหารสถาบันไม่ได้มอบหมาย ให้รองผู้
บริหารสถาบันซึ่งมีอาวุโสรักษาการแทน

ในกรณีที่ไม่มีรองผู้บริหารสถาบัน ให้สภาสถาบันแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติ และ
ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๘ เป็นผู้รักษาการแทน

ให้ผู้รักษาการแทนผู้บริหารสถาบันมีอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบเช่นเดียวกับ
กับผู้บริหารสถาบันทุกประการ

มาตรา ๓๗ ห้ามมิให้ผู้ใดเป็นผู้บริหารสถาบัน เว้นแต่ได้รับแต่งตั้งจากสภา
สถาบันและได้รับใบอนุญาตจากรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสถาบัน

การขอใบอนุญาตและการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและ
เงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๘ ผู้บริหารสถาบันต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดัง
ต่อไปนี้

- (๑) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปี
- (๒) มีความรู้สอปลั้ได้ปริญญาตรี และเป็นหรือเคยเป็นศาสตราจารย์มาแล้ว
หรือมีความรู้สอปลั้ได้ไม่ต่ำกว่าปริญญาโทหรือเทียบเท่า
- (๓) ไม่เป็นผู้มีหรือเคยมีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี
- (๔) ไม่เป็นผู้วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๕) ไม่เป็นผู้เคยถูกออกจางานหรือราชการเพราะมีความผิด เว้นแต่รัฐมนตรี
เห็นว่าความผิดนั้นไม่ขัดต่อการเป็นผู้บริหารสถาบัน
- (๖) ไม่เป็นผู้เคยต้องโทษ จำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด หรือโดย คำสั่ง ที่ชอบ

ด้วยกฎหมายให้จำกัด เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่คณะกรรมการสถาบันเห็นว่าไม่
ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือความผิดที่กระทำโดยประมาท หรือความผิด
ลหุโทษ

มาตรา ๓๘ ผู้บริหารสถาบันมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) ควบคุมดูแล กิจการ ของสถาบัน อุดมศึกษาเอกชน ให้เป็น ไปตาม กฎหมาย
นโยบาย ระเบียบ ข้อบังคับและข้อกำหนดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
- (๒) พิจารณาแต่งตั้งคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
- (๓) จัดทำทะเบียนคณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษา ตามแบบที่กำหนดใน

กฎทรวง

(๔) ควบคุมการเงิน การพัสดุ สถานที่และทรัพย์สินอื่นของสถาบันอุดมศึกษา
เอกชน ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและข้อกำหนดของสถาบันอุดมศึกษา
เอกชน

(๕) เป็นผู้แทนของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในกิจการทั่วไป

(๖) จัดทำ รายงาน ประจำปี และรายงาน อื่น ๆ ตามที่ สภาสถาบัน หรือรัฐมนตรี

กำหนด

(๗) รักษาวินัย และระมัดระวังมิให้มีการดำเนินการอันเป็นภัยต่อความมั่นคง
หรือความปลอดภัยของประเทศ หรือความสงบเรียบร้อยวัฒนธรรมของชาติ หรือศีลธรรม
อันดีของประชาชนในบริเวณสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

(๘) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามระเบียบข้อบังคับ และข้อกำหนดของสถาบันอุดม
ศึกษาเอกชน หน้าที่ที่สภาสถาบันมอบหมายและที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

(๙) ดำเนินกิจการอื่นอันเป็นปกติธุระที่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนพึงกระทำ

LI RT

มาตรา ๔๐ การจัดให้มีคณะกรรมการประจำคณะและการจัดระบบบริหารงานในคณะบัณฑิตวิทยาลัย สถาบัน สำนักหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น ให้เป็นไปตามระเบียบหรือข้อบังคับของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

มาตรา ๔๑ คณาจารย์ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีตำแหน่งทางวิชาการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ศาสตราจารย์ ซึ่งอาจเป็นศาสตราจารย์ประจำหรือศาสตราจารย์พิเศษ
- (๒) รองศาสตราจารย์
- (๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์
- (๔) อาจารย์ ซึ่งอาจเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ

มาตรา ๔๒ อาจารย์ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

- (๑) มีความรู้สอปลไ้ได้ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า หรือมีความรู้ความชำนาญพิเศษในวิชาใดวิชาหนึ่ง
- (๒) ไม่เป็นโรคตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา
- (๓) ไม่เป็นผู้มีหรือเคยมีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี
- (๔) ไม่เป็นผู้ฝักใฝ่หรือเลื่อมใสในลัทธิที่เป็นภัยต่อความมั่นคง หรือความปลอดภัยของประเทศหรือขัดต่อระบอบการปกครองตามรัฐธรรมนูญ
- (๕) ไม่เป็นผู้วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๖) ไม่เป็นผู้เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่คณะกรรมการสถาบันเห็นว่าไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือความผิดที่กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๔๓ นอกจากที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๒ แล้ว คุณสมบัติหลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์และศาสตราจารย์ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ทั้งนี้ คุณสมบัติ และหลักเกณฑ์ ดังกล่าว จะต้องไม่ต่ำกว่า มาตรฐาน ที่กำหนดไว้สำหรับการแต่งตั้งบุคคลเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการดังกล่าวในมหาวิทยาลัยของรัฐ

มาตรา ๔๔ ก่อนแต่งตั้งบุคคลใดเป็นคณาจารย์ ให้ผู้บริหารสถาบันยื่นคำขอตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด เมื่อได้รับใบอนุญาตจากรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสถาบันแล้ว จึงจะแต่งตั้งให้บุคคลนั้นเป็นคณาจารย์ได้

ในระหว่างรอรับใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง สถาบันอุดมศึกษาเอกชนอาจมอบหมายให้บุคคล ดังกล่าว ในวรรค หนึ่งสอน เป็นการชั่วคราว ได้ไม่เกิน หกเดือน นับแต่วันเริ่มจ้าง

มาตรา ๔๕ ในกรณีที่มีความจำเป็น สถาบันอุดมศึกษาเอกชนอาจมีระเบียบการด้วยก็ได้

ผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้ง เป็นครูปฏิบัติการ ต้องมีคุณสมบัติและ ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๖ ในกรณีที่รัฐมนตรีเห็นสมควร อาจกำหนดให้สถาบัน อุดมศึกษาเอกชนจัดให้มีคณาจารย์ประจำสาขาวิชาไม่น้อยกว่าจำนวนที่รัฐมนตรีกำหนดก็ได้

บุคคลใดจะเป็นคณาจารย์ประจำเกินหนึ่งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสถาบัน

หมวด ๔

ประธานาธิบดี ปรินซ์ และเครื่องหมายวิทยฐานะ

มาตรา ๔๗ ปรินซ์มีสามชั้น คือ

เอก เรียกว่า คุณูปัตินิต ใช้อักษรย่อ ต.

โท เรียกว่า มหาบัณฑิต ใช้อักษรย่อ ม.

ตรี เรียกว่า บัณฑิต ใช้อักษรย่อ บ.

สถาบันอุดมศึกษาเอกชนจะทำการสอนเพื่อให้ปรินซ์ชั้นใด ในสาขาวิชาใดก็ได้ เมื่อรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสถาบันได้ รับรองวิทยฐานะสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้นแล้ว

การขอให้รับรองและการรับรองวิทยฐานะสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๘ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนจะให้ประกาศนียบัตร อนุปริญญา ปรินซ์ หรือประกาศนียบัตรบัณฑิต ในสาขาวิชาที่มีการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้ เมื่อรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสถาบัน ได้รับรองมาตรฐานการศึกษาในสาขาวิชาที่มีการสอนนั้น

การขอให้รับรองและการรับรองมาตรฐานการศึกษา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

การกำหนดให้สาขาวิชาใดมีปรินซ์ชั้นใด และจะให้ใช้อักษรย่อสำหรับสาขาวิชานั้นอย่างไร ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

LI RT

มาตรา ๔๘ สถาปnanโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ สถาบันอาจวาง
ข้อบังคับให้ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรีได้รับปริญญาตรี เกียรตินิยมอันดับหนึ่งหรือ
ปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับสองได้

มาตรา ๕๐ สถาปnanโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถาบันอาจวางข้อ
บังคับกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีประกาศนียบัตร อนุปริญญา หรือประกาศ
นียบัตรบัณฑิตในวิชาใดได้ดังต่อไปนี้

(๑) ประกาศนียบัตร ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาเฉพาะวิชา

(๒) อนุปริญญาหรือประกาศนียบัตร ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร
ในสาขาวิชาใดที่ยังไม่ถึงชั้นปริญญา หรือผู้ที่สอบไล่ได้ครบทุกลักษณะวิชาตามหลักสูตร
ปริญญาตรีแต่ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่าเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี แต่
ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดในกฎทบวง

(๓) ประกาศนียบัตรบัณฑิต ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในวิชาใดภายหลังที่
ได้ปริญญาแล้ว

มาตรา ๕๑ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนโดยความเห็นชอบของ คณะกรรมการสถา
ปnanมีอำนาจให้ปริญญาภคติมศักดิ์แก่บุคคล ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเห็นว่าทรงคุณวุฒิ
สมควรแก่ปริญญานั้น ๆ แต่จะให้ปริญญาดังกล่าวแก่กรรมการสถาปnan คณะจารย์
ประจำ หรือเจ้าหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้นไม่ได้

ชั้น สาขาของปริญญา และวิธีการให้ปริญญาภคติมศักดิ์ ให้เป็นไปตามที่กา
หนดในกฎทบวง

มาตรา ๕๒ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนจะจัดให้มีครุวิทยฐานะ และเพิ่มวิทย
ฐานะเป็นเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะของผู้ได้รับประกาศนียบัตร อนุปริญญา ปริญญา

และประกาศนียบัตรบัณฑิต ตามที่ระบุในข้อกำหนดได้

การกำหนดลักษณะ ชนิด ประเภท และส่วนประกอบของครุวิทยฐานะและ
เพิ่มวิทยฐานะ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎทบทวน

ครุวิทยฐานะและเพิ่มวิทยฐานะจะใช้ในโอกาสใด โดยมีเงื่อนไขอย่างไรให้เป็น
ไปตามข้อบังคับของสภาสถาบัน

หมวด ๕

ทรัพย์สินและการบัญชี

มาตรา ๕๓ ทุนของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนประกอบด้วย เงินทุนประเดิมและ
ทรัพย์สินตามที่ระบุไว้ในข้อกำหนด และเงินทุนหรือทรัพย์สินที่ได้มาภายหลัง

มาตรา ๕๔ ให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนจัดสรรทุนตามมาตรา ๕๓ เป็นกองทุน
ประเภทต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- (๑) กองทุนทั่วไป
- (๒) กองทุนทรัพย์สินถาวร
- (๓) กองทุนวิจัยและห้องสมุด
- (๔) กองทุนสงเคราะห์
- (๕) กองทุนอื่นตามที่รัฐมนตรีอนุญาต

มาตรา ๕๕ กองทุนทั่วไปได้แก่

- (๑) เงินหรือทรัพย์สินที่สภาสถาบันจัดสรรจากเงินทุนประเดิม และทรัพย์สิน
ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามที่ระบุไว้ในข้อกำหนด

(๒) รายได้ตามมาตรา ๖๑ (๑) และ (๒)

(๓) เงินที่สภาสถาบันจัดสรรตามมาตรา ๖๑ วรรคสอง

(๔) ดอกผลของกองทุนทั่วไป

กองทุนทั่วไปให้ใช้ในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

มาตรา ๕๖ กองทุนทรัพย์สินถาวรได้แก่

(๑) เงินหรือทรัพย์สินที่สภาสถาบันจัดสรรจากเงินทุนประเดิม และทรัพย์สินของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามที่ไว้ในข้อกำหนด

(๒) เงินหรือทรัพย์สินที่สภาสถาบันจัดสรรจากรายได้ ตามวัตถุประสงค์ที่มิใช่ให้
ตามมาตรา ๖๐ (๒)

(๓) เงินที่สภาสถาบันจัดสรรตามมาตรา ๖๐ วรรคหนึ่ง

(๔) ดอกผลของกองทุนทรัพย์สินถาวร

กองทุนทรัพย์สินถาวรให้ใช้ในการเพิ่มเติม หรือปรับปรุงที่ดินหรือสิ่งก่อสร้างของ
สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

มาตรา ๕๗ กองทุนวิจัยและห้องสมุดได้แก่

(๑) เงินหรือทรัพย์สินที่สภาสถาบันจัดสรรจากเงินทุนประเดิมและทรัพย์สินของ
สถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามที่ระบุไว้ในข้อกำหนด

(๒) เงินหรือทรัพย์สินที่สภาสถาบันจัดสรรจากรายได้ตามวัตถุประสงค์ที่มิใช่ให้
ตามมาตรา ๖๐ (๒)

(๓) เงินที่สภาสถาบันจัดสรรตามมาตรา ๖๐ วรรคหนึ่ง

(๔) ดอกผลของกองทุนวิจัยและห้องสมุด

LI RT

กองทุนวิจัยและห้องสมุดให้ใช้ในการวิจัยและการจัดซื้อตำราสำหรับห้องสมุด
มาตรา ๕๘ กองทุนสงเคราะห์ที่ได้แก่

(๑) เงินหรือทรัพย์สินที่สภาสถาบันจัดสรรจากเงินทุนประเดิมและทรัพย์สินของ
สถานอุดมศึกษาเอกชนตามที่ระบุไว้ในข้อกำหนด

(๒) เงินหรือทรัพย์สินที่สภาสถาบันจัดสรรจากรายได้ตามวัตถุประสงค์ที่มีผู้ให้
ตามมาตรา ๖๐ (๒)

(๓) เงินที่สภาสถาบันจัดสรรตามมาตรา ๖๐ วรรคหนึ่ง

(๔) ดอกผลของกองทุนสงเคราะห์

กองทุนสงเคราะห์ให้ใช้ในการให้ทุนการศึกษาแก่นักศึกษา หรือคณาจารย์ประจำ
หรือการจัดให้เงินบำเหน็จบำนาญแก่คณาจารย์ประจำเจ้าหน้าที่ของสถานอุดมศึกษาเอกชน
และการสงเคราะห์อื่นแก่คณาจารย์ประจำ เจ้าหน้าที่ของสถานอุดมศึกษาเอกชนและ
ครอบครัว ทั้งนี้ตามข้อบังคับของสภาสถาบัน

มาตรา ๕๙ เมื่อรัฐมนตรีเห็นสมควรอาจอนุญาตให้จัดตั้งกองทุนเพิ่มขึ้นเพื่อประ
โยชน์ในการดำเนิน กิจการของสถาบัน อุดมศึกษาเอกชน โดยให้จัดสรรจากรายได้ที่สูงกว่า
รายจ่ายประจำปีของกองทุนทั่วไปที่กั้นไว้ร้อยละหกสิบตามมาตรา ๖๐ วรรคหนึ่ง

มาตรา ๖๐ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนอาจมีรายได้ดังต่อไปนี้

(๑) ค่าเรียน ค่าบำรุง และค่าธรรมเนียม

(๒) เงินและทรัพย์สินอื่นที่มีผู้ให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

(๓) รายได้ที่เกี่ยวข้องกับการให้การศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน และรายได้
อื่นของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

มาตรา ๖๑ เมื่อปรากฏว่ากองทุนทั่วไปมีรายได้สูงกว่ารายจ่ายประจำปีให้สภา

สถาบันจัดสรรเงินรายได้ส่วนที่สูงกว่ารายจ่ายให้แก่กองทุนประเภทอื่นนอกจากกองทุนทั่วไปรวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละหกสิบของรายได้ที่สูงกว่ารายจ่ายประจำปี

เงินที่เหลือจากการจัดสรรตามวรรคหนึ่ง สภาสถาบันอาจจัดสรรให้แก่ผู้รับใบอนุญาตได้ไม่เกินร้อยละห้าของส่วนของสินทรัพย์ในกองทุนประเภทต่าง ๆ รวมกัน หลังจากหักหนี้สินแล้ว ถ้ายังมีเงินเหลืออยู่อีกเท่าใดให้จัดส่งให้แก่กองทุนทั่วไป

มาตรา ๖๒ ให้ผู้บริหารสถาบันเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำบัญชีงบดุล และงบการเปลี่ยนแปลงการเงินของกองทุนประเภทต่าง ๆ ประจำปีของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนให้ถูกต้องตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด และในการลงรายการในบัญชีต้องแสดงรายการเกี่ยวกับกรรับและจ่ายเงินและสินทรัพย์กับหนี้สินตามความเป็นจริง และแยกตามประเภทของงานพร้อมด้วยข้อความอันเป็นเหตุที่มาของรายการนั้น

มาตรา ๖๓ ให้ผู้บริหารสถาบันเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดส่งงบดุล และงบการเปลี่ยนแปลงการเงินของกองทุนประเภทต่าง ๆ ประจำปี ให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบภายในเดือนมิถุนายนของทุกปี และเมื่อผู้สอบบัญชีตรวจสอบแล้ว ให้ผู้บริหารสถาบันนำเสนอต่อสภาสถาบันภายในเดือนกรกฎาคมของทุกปี

เมื่อสภาสถาบันได้อนุมัติงบดุลและงบการเปลี่ยนแปลงการเงินของกองทุนประเภทต่าง ๆ ประจำปีแล้ว ให้ผู้บริหารสถาบันส่งสำเนาไปยังรัฐมนตรีภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่สภาสถาบันอนุมัติ

มาตรา ๖๔ ให้สภาสถาบันแต่งตั้งผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีสถาบันอุดมศึกษาเอกชนทุกปี

มาตรา ๖๕ ให้ผู้สอบบัญชีสถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีอำนาจตรวจสอบบัญชีเอกสารและหลักฐานต่าง ๆ ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนรวมทั้งขอข้อความและคำชี้แจงจาก

กรรมการสภาสถาบัน ผู้บริหารสถาบันหรือเจ้าหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

มาตรา ๕๖ ให้ผู้สอบบัญชีสถาบันอุดมศึกษาเอกชนรายงานผลของการตรวจสอบต่อสภาสถาบันว่า สถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้นได้จัดทำบัญชีบุคคลและงบการเปลี่ยนแปลงการเงินของกองทุนประเภทต่าง ๆ ประจำปีตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด และการรับจ่ายในกองทุนประเภทต่าง ๆ ได้เป็นไปถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้หรือไม่

ผู้สอบบัญชีสถาบันอุดมศึกษาเอกชนต้องแถลงในรายงานเช่นนี้ด้วยว่าตนเห็นว่าบุคคลได้ทำโดยถูกต้องครบถ้วนตามที่สำแดง ให้เห็นฐานะของสถาบัน อุดมศึกษาเอกชนและงบการเปลี่ยนแปลงการเงินของกองทุนประเภทต่าง ๆ สำแดงให้เห็นการเปลี่ยนแปลงของกองทุนนั้น ๆ ที่เป็นอยู่ตามจริงตามที่ควรหรือไม่

หมวด ๖

การควบคุมสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

มาตรา ๖๗ พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เพื่อตรวจตราควบคุมให้การปฏิบัติของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเป็นไปตามข้อกำหนดและตามพระราชบัญญัตินี้

ในการปฏิบัติราชการตามวรรคหนึ่ง พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่เมื่อผู้เกี่ยวข้องร้องขอ

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในการปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกหรือช่วยเหลือตามสมควร หรือให้คำชี้แจงแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามที่ร้องขอ

มาตรา ๖๘ การกระทำดังต่อไปนี้ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสถาบัน

- (๑) การรับความช่วยเหลือทางการเงิน อุปกรณ์การศึกษา หรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลใดเป็นจำนวนเงินหรือมูลค่าเกินครึ่งละห้านแสนบาท
- (๒) การรับความช่วยเหลือทางวิชาการจากสถาบันการศึกษาหรือบุคคลใด
- (๓) การเข้าสมทบสถาบันการศึกษาในประเทศหรือต่างประเทศ
- (๔) การกู้เงิน ครั้งเดียวหรือ หลายครั้งรวมกันเกิน ร้อยละยี่สิบห้า ของมูลค่าของทรัพย์สินที่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีอยู่ขณะนั้น ทั้งนี้หนี้สินสะสมต้องไม่เกินมูลค่าแห่งทรัพย์สิน
- (๕) การซื้อหรือจำหน่ายทรัพย์สินที่มีราคาเกินหนึ่งล้านบาท
- (๖) การขอโอนเงินของกองทุนประเภทหนึ่งไปอีกประเภทหนึ่ง

มาตรา ๖๙ ห้ามมิให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนรับเงิน ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลใด ซึ่งการรับนั้นอาจเป็นภัยต่อความมั่นคงหรือความปลอดภัยของประเทศหรือขัดต่อวัฒนธรรมของชาติ หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

มาตรา ๗๐ ในกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนต้องหยุดสอน นอกจากการหยุดตามปกติ ผู้บริหารสถาบันต้องแจ้งเป็นหนังสือให้รัฐมนตรีทราบภายในสามวันนับแต่วันหยุดสอน

มาตรา ๗๑ ในกรณีที่คณาจารย์ซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามมาตรา ๕๔ พันสภาพจากการเป็นคณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ผู้บริหารสถาบันต้องแจ้งให้คณะกรรมการสถาบันทราบภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันพ้นสภาพ

มาตรา ๗๒ ในกรณีที่ปรากฏว่าอาคารสถานที่หรือบริเวณที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีสภาพขัดต่อสขลักษณะหรืออนามัย ไม่มั่นคงหรือมีเหตุอื่นอันอาจเป็นภัยอันตรายแก่นักศึกษา ให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้ผู้บริหารสถาบันดำเนินการแก้ไขปรับปรุงให้เสร็จภายในกำหนดเวลาอันสมควร หรือเมื่อเห็นเป็นการจำเป็นจะสั่งให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนหยุดสอนใน ระหว่างเวลาที่คงดำเนินการ แก้ไขปรับปรุงหรือจนกว่าจะเห็นว่าเหตุที่สั่งให้หยุดสอนนั้นได้ผ่านพ้นไปแล้วก็ได้

มาตรา ๗๓ ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาต กรรมการสภาสถาบัน ผู้บริหารสถาบัน คณาจารย์หรือเจ้าหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ใช้อำนาจ ใช้อำนาจหรือเครื่องหมายของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนอกเหนือไปจากที่ระบุไว้ในข้อกำหนด หรือใช้อำนาจหรือยอมให้ผู้อื่น ใช้อำนาจที่ เพื่อการ อันมิชอบ ด้วย กฎหมาย หรือขัด ต่อความสงบเรียบร้อย วัฒนธรรมของชาติ หรือศีลธรรมอันดีของประชาชนหรือการอื่น ไม่ควรแก่กิจการของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

มาตรา ๗๔ เมื่อปรากฏว่าสถาบันอุดมศึกษาเอกชนใดได้รับอนุญาตให้เปิดสอนในสาขาวิชาใดแล้ว สถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้นไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการหรือเงื่อนไขที่กำหนดในกฎทบทวน หรือการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนใดเสื่อมลงจากมาตรฐานการศึกษาที่รับรองไว้ รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสถาบันมีอำนาจสั่งการตามควรแก่กรณีดังต่อไปนี้

(๑) เคื่อนเป็นหนังสือ ให้ปรับปรุง แก้ไข สิ่งต่างๆ ตามที่แจ้งไป ภายในเวลาที่กำหนดซึ่งต้องให้เวลาพอสมควร

(๒) สั่งให้ครบนักศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่ง หรือทุกสาขาวิชาเมื่อไม่ปฏิบัติตาม (๑)

(๓) เพิกถอนการรับรองมาตรฐานการศึกษา

(๔) เพิกถอนการรับรองวิทยฐานะ

(๕) เพิกถอนใบอนุญาตให้จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

มาตรา ๑๕ เมื่อมีเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) สถาบันอุดมศึกษาเอกชนไม่มีทุนพอจะดำเนินการต่อไป หรือมีหนี้สินเกินทรัพย์สิน หรือมีฐานะการเงินไม่มั่นคงอันอาจเกิดความเสียหายแก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

(๒) สถาบันอุดมศึกษาเอกชนฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ กฎทบทวงเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนด หรือประกาศออกหรือกำหนดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดหรือคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งการตามพระราชบัญญัตินี้ทั้งนี้ ในเมื่ออาจทำให้เกิดความเสียหายแก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชน หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของรัฐมนตรีซึ่งสั่งการตามมาตรา ๘๕ วรรคสอง

(๓) สถาบันอุดมศึกษาเอกชนหยุดสอนเกินสองเดือนติดต่อกันเว้นแต่เป็นการหยุดสอนตามข้อกำหนด

(๔) สถาสภานัน กรรมการสภาสภานัน ผู้บริหารสถาบันคณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนหรือนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนดำเนินการอันเป็นภัยต่อความมั่นคงหรือความปลอดภัยของประเทศความสงบเรียบร้อย วัฒนธรรมของชาติ หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสถาบันมีอำนาจสั่งให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนอยู่ในความควบคุมของทบวงมหาวิทยาลัย และให้รัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนขึ้นคณะหนึ่งประกอบด้วยกรรมการไม่น้อยกว่าห้าคน

แต่ไม่เกินสิบเอ็ดคนทำหน้าที่แทนสภาสถาบัน และให้ประกาศคำสั่งควบคุมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยมีกำหนดเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าสามวัน

มาตรา ๑๖ เมื่อรัฐมนตรีมีคำสั่งควบคุมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนใดแล้ว ห้ามมิให้กรรมการสภาสถาบัน ผู้บริหารสถาบัน คณาจารย์และเจ้าหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้นปฏิบัติหน้าที่ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้นต่อไป เว้นแต่คณะกรรมการควบคุมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนจะได้มอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไป และให้กรรมการสภาสถาบันผู้บริหารสถาบัน คณาจารย์และเจ้าหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนจัดการอันสมควรเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ดูแลรักษาทรัพย์สินของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนและส่งมอบทรัพย์สินพร้อมด้วยสมุดบัญชี เอกสารและสิ่งอื่นอันเกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนให้แก่คณะกรรมการควบคุมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนโดยมิชักช้า

มาตรา ๑๗ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้ข้าราชการในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยไปปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ในระหว่างเวลาที่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนอยู่ในความควบคุมของทบวงมหาวิทยาลัยได้ตามความจำเป็น โดยให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติราชการตามปกติ

มาตรา ๑๘ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน อาจอุทธรณ์คำสั่งควบคุมต่อรัฐมนตรีได้ภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันได้รับแจ้งคำสั่ง และรัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ขึ้นคณะหนึ่งประกอบด้วยผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ผู้แทนทบวงมหาวิทยาลัย และผู้ทรงคุณวุฒิในปัญหาที่เกี่ยวข้อง เป็นผู้พิจารณาเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีเพื่อชำขาด

มาตรา ๑๙ เมื่อคณะกรรมการควบคุมสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เห็นว่าสถาบัน

อุดมศึกษาเอกชนที่ถูกควบคุมสมควรจะดำเนินกิจการของตนเองได้ต่อไป หรือเมื่อผู้รับใบอนุญาตร้องขอจะดำเนินกิจการของตนต่อไป ต่อคณะกรรมการควบคุมสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ให้คณะกรรมการควบคุมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนรายงานให้รัฐมนตรีทราบ ถ้ารัฐมนตรีเห็นสมควรให้มีคำสั่งเลิกการควบคุม และประกาศคำสั่งเพิกถอนการควบคุมในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยที่กำหนดเวลาติดต่อกัน ไม่น้อยกว่าสามวัน และให้คณะกรรมการควบคุมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนส่งมอบงาน และทรัพย์สินของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนให้แก่สภาสถาบันโดยมิชักช้า

มาตรา ๘๐ เมื่อคณะกรรมการควบคุมสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เห็นว่าสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ถูกควบคุมไม่อาจดำเนินกิจการต่อไปได้ หรือไม่ควรให้ดำเนินกิจการต่อไป และมีเหตุสมควรเพิกถอนใบอนุญาตให้จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ให้รายงานให้รัฐมนตรีทราบ ถ้ารัฐมนตรีเห็นสมควรให้มีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้นได้โดยคำแนะนำของคณะกรรมการสถาบัน

มาตรา ๘๑ ในกรณีที่ให้มีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ให้จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามมาตรา ๗๔ (๕) หรือมาตรา ๘๐ ให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ส่งมอบเอกสารเกี่ยวกับผลการศึกษานักศึกษาทั้งหมดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้น ให้แก่ทบวงมหาวิทยาลัย

ให้ทบวงมหาวิทยาลัยเป็นผู้ออกหนังสือรับรองผลการศึกษา ของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนดังกล่าวตามหลักฐานที่ได้รับมอบตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๘๒ เมื่อรัฐมนตรีมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามมาตรา ๗๔ (๕) หรือมาตรา ๘๐ ให้คณะกรรมการสถาบันหรือคณะกรรมการควบคุมสถาบันอุดมศึกษาเอกชน แล้วแต่กรณี แต่งตั้งผู้ชำระบัญชีเพื่อชำระบัญชีสถาบัน

อุดมศึกษาเอกชนนั้น และให้นำประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยการชำระบัญชี
ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนจำกัดและบริษัทจำกัด มาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่อได้ชำระบัญชีแล้ว ถ้ามีทรัพย์สินเหลืออยู่เท่าใด ให้คืนแก่ผู้รับใบอนุญาต
มาตรา ๘๓ ถ้าใช้จ่ายในการดำเนินงานระหว่างการควบคุม หรือชำระบัญชีใน
สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ให้จ่ายจากทรัพย์สินของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้น

คณะกรรมการควบคุมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนอาจ ได้รับเงินค่าตอบแทนในการ
ปฏิบัติหน้าที่ตามที่รัฐมนตรีกำหนด โดยจ่ายจากทรัพย์สินของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
นั้น

มาตรา ๘๔ ให้กรรมการควบคุมสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เป็นเจ้าพนักงานตาม
ประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๘๕ เมื่อปรากฏว่า ผู้บริหารสถาบันหรือคณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา
เอกชน

(๑) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๘ มาตรา ๔๒ หรือ
มาตรา ๔๓ แล้วแต่กรณี

(๒) ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๘ (๓) หรือ (๖) มาตรา ๔๔ มาตรา
๖๒ มาตรา ๖๓ มาตรา ๗๓ หรือมาตรา ๗๖ หรือข้อบังคับหรือข้อกำหนดของสถาบัน
อุดมศึกษาเอกชน

(๓) ดำเนินกิจการสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในลักษณะที่อาจ เป็นภัยต่อความมั่น
คงหรือความปลอดภัยของประเทศ หรือขัดต่อความสงบเรียบร้อย วัฒนธรรมของชาติ
หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

รัฐมนตรีอาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้บริหารสถาบัน ใบอนุญาตเป็นคณาจารย์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน หรือการอนุญาตให้เป็นคณาจารย์ประจำถิ่นหนึ่งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้โดยคำแนะนำของคณะกรรมการสถาบัน

มาตรา ๘๖ ผู้ใดถูกเพิกถอนใบอนุญาตหรือเพิกถอนการอนุญาตตามมาตรา ๘๕ แล้ว จะขอรับใบอนุญาตหรือการอนุญาตใหม่อีกได้ เมื่อพ้นหนึ่งปีนับแต่วันที่ถูกเพิกถอน ใบอนุญาตหรือเพิกถอนการอนุญาต

หมวด ๑

การเลิกและการโอนกิจการสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

มาตรา ๘๗ ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตประสงค์จะเลิกดำเนินการ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ให้แจ้งเป็นหนังสือพร้อมทั้งรายละเอียดในการขอเลิกต่อรัฐมนตรีก่อนสิ้นปีการศึกษาไม่น้อยกว่าสามเดือน

มาตรา ๘๘ ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาต ประสงค์จะโอนกิจการสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ให้แจ้งเป็นหนังสือพร้อมทั้งรายละเอียดเกี่ยวกับการโอนและผู้รับโอนต่อรัฐมนตรี

ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตตาย ให้ผู้บริหารสถาบันด้วยความเห็นชอบของสภาสถาบันแจ้งขอผู้รับโอนต่อรัฐมนตรีพร้อมทั้งรายละเอียดเกี่ยวกับผู้รับโอนนั้น

มาตรา ๘๙ ในกรณีตามมาตรา ๘๗ หรือมาตรา ๘๘ ให้คณะกรรมการสถาบัน มีอำนาจเรียกผู้รับใบอนุญาต ผู้รับโอน และผู้ซึ่งเกี่ยวข้องกับสถาบันอุดมศึกษาเอกชน มาชี้แจงข้อเท็จจริงและแสดงความเห็นได้

เมื่อรัฐมนตรีได้รับความเห็นของคณะกรรมการสถาบันแล้ว ให้รัฐมนตรีพิจารณา

๓๓๖

สั่งการตามที่เห็นสมควร ในกรณีที่สั่งให้เลิกกิจการสถาบันอุดมศึกษาเอกชนให้นำมาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒ และมาตรา ๔๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๘

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๕๐ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๕๑ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่งต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๕๒ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๘ หรือฝ่าฝืนมาตรา ๑๘ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๕๓ ผู้ใดกระทำความผิดเป็นกรรมการสภาสถาบัน โดยไม่ได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีตามมาตรา ๒๘ (๒) หรือ (๓) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๕๔ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง หรือรับตำแหน่งผู้บริหารสถาบันโดยที่รู้หรือรู้ว่าตนขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๘ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๕๕ ผู้บริหารสถาบันผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๘ (๓) หรือ (๖) มาตรา ๔๔ มาตรา ๖๐ มาตรา ๖๑ หรือมาตรา ๖๒ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

LI RT

มาตรา ๘๖ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๗ วรรคสี่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๗ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๘ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๘๘ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนใดฝ่าฝืนมาตรา ๖๘ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๘๙ ในกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนใดกระทำความผิดตามมาตรา ๖๘ หรือมาตรา ๖๙ ให้ถือว่ากรรมการสภาสถาบันและผู้บริหารสถาบันทุกคนต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้รู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิดนั้น หรือได้จัดการตามสมควรเพื่อป้องกันมิให้เกิดความผิดนั้นแล้ว

มาตรา ๙๐ ผู้รับใบอนุญาต กรรมการสภาสถาบัน ผู้บริหารสถาบัน คณาจารย์ หรือเจ้าหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๗๓ หรือมาตรา ๗๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๙๑ ผู้ใดใช้ครุวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ เครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนโดยไม่มีสิทธิที่จะใช้ หรือแสดงด้วยประการใด ๆ ว่าตนมีประกาศนียบัตรอนุปริญญา ปริญญาหรือประกาศนียบัตรบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนโดยที่ตนไม่มี ถ้าได้กระทำเพื่อหลอกลอนเชื่อว่าตนมีสิทธิที่จะใช้หรือมีวิทยฐานะเช่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๐๒ ให้ผู้ซึ่งใช้คำว่า "สถาบัน" ไว้หน้าชื่อในการดำเนินกิจการโรงเรียนหรือนำหน้าชื่อในตรา บ้ายชื่อ ข้อบังคับ ระเบียบ จดหมาย หรือเอกสารอย่างอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจการโรงเรียนอยู่แล้ว ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เลิกใช้คำดังกล่าวภายในสามเดือนนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และภายในระยะเวลาดังกล่าวนี้มีให้นำมาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙ มาใช้บังคับ

มาตรา ๑๐๓ ใบบอนุญาตให้จัดตั้งวิทยาลัยเอกชน ตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยเอกชน พ.ศ. ๒๕๑๒ ซึ่งออกให้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีผลบังคับต่อไปและให้ถือว่าเป็นใบบอนุญาตให้จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามพระราชบัญญัติด้วย

มาตรา ๑๐๔ ให้บรรดากฎกระทรวง ประกาศ คำสั่ง ระเบียบและข้อกำหนดที่ออกตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยเอกชน พ.ศ. ๒๕๑๒ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ประกาศ คำสั่ง ระเบียบ และข้อกำหนดที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๐๕ ให้คณะกรรมการวิทยาลัยเอกชน คณะกรรมการควบคุมวิทยาลัยเอกชน คณะกรรมการบริหารวิทยาลัยเอกชน และคณะกรรมการอื่นซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยเอกชน พ.ศ. ๒๕๑๒ เป็นคณะกรรมการสถาบัน คณะกรรมการควบคุมสถาบันอุดมศึกษาเอกชน สภาสถาบัน และคณะกรรมการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีการแต่งตั้งใหม่ซึ่งต้องไม่เกินหกเดือนนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๐๖ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้อำนวยการ ผู้สอนและเจ้าหน้าที่ ซึ่งได้รับแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยเอกชน พ.ศ. ๒๕๑๒ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้บริหารสถาบัน คณะจารย์ และเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ส. ไนตระกูลกิจ

รองนายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ : เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้คือ โดยที่การดำเนินงานของวิทยาลัยเอกชนในฐานะที่เป็นสถาบันอุดมศึกษาระดับปริญญาได้เพิ่มขยายขึ้นเป็นอันมาก ทั้งในด้านจำนวนวิชาและภารกิจในการผลิตบัณฑิตสาขาวิชาต่างๆ การค้นคว้าวิจัยและการบริการทางวิชาการแก่สังคม สมควรปรับปรุงโครงสร้างและระบบบริหารตลอดจนวิธีการอำนวยการบริหารและการศึกษาให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีความเจริญมั่นคงและเชื่อถืออันช่วยค้ำจุนราชการ เพื่อร่วมรับภาระในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศไทยอย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(ราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม ๘๖ ตอนที่ ๖๓ วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๒๒)

